

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA 31.10.2023

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

Palvelualueet ja palveluyksiköt:

Kulttuuri

- Kirjasto
- Museo- ja kulttuuripalvelut
- IT-museo

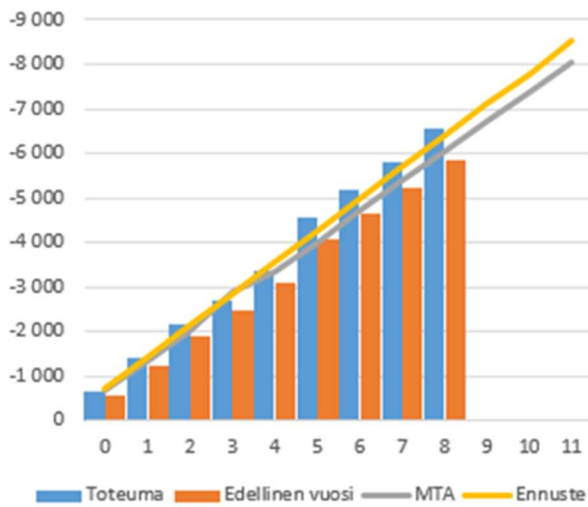
Vapaa-aika

- Alueellinen nuorisotyö ja tapahtumapalvelut
- Liikuntapaikat ja ulkoilupalvelut
- Uimahalli- ja terveystoimintapalvelut

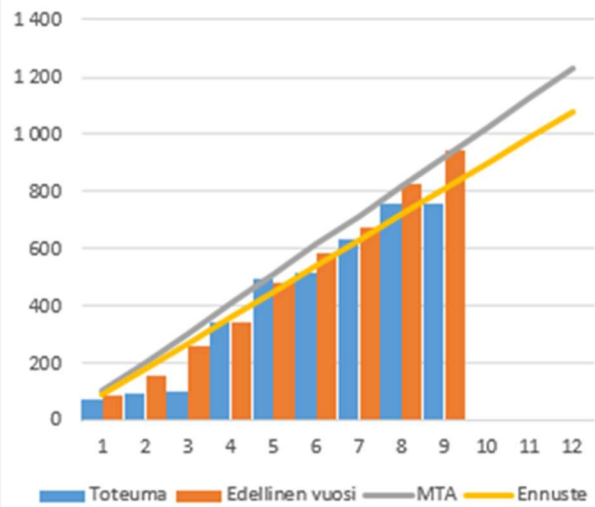
Tuloslaskelma (käyttötalous) €1 000	* MTA = muutettu talousarvio		** TA = alkuperäinen talousarvio				
	Kum. 9/2023	Tot.-% / MTA*	Kum. 9/2022	Tot.-% / TP 2022	MTA 2023*	Ennuste 2023	Ennuste / MTA*
Toimintatuotot	757	70,2%	947	74,8%	1 078	1 078	100,0 %
Myyntituotot	51	96,8%	41	87,4%	53	53	100,0 %
Maksutuotot	524	59,1%	682	84,8%	887	887	100,0 %
Tuet ja avustukset	19	70,6%	82	66,7%	27	27	100,0 %
Muut toimintatuotot	162	145,5%	143	48,8%	112	112	100,0 %
Toimintakulut	-7 309	77,0%	-6 817	73,4%	-9 499	-9 592	101,0 %
Henkilöstökulut	-3 115	77,8%	-2 918	74,4%	-4 003	-4 003	100,0 %
Palvelujen ostot	-1 230	73,0%	-1 082	64,6%	-1 685	-1 778	105,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-475	86,8%	-400	68,1%	-548	-548	100,0 %
Avustukset	-245	95,2%	-207	96,1%	-258	-258	100,0 %
Muut toimintakulut	-2 243	74,7%	-2 211	76,5%	-3 005	-3 005	100,0 %
Toimintakate	-6 552	77,8%	-5 870	73,2%	-8 420	-8 513	101,1 %
Vuosikate	-6 552	77,8%	-5 870	73,2%	-8 420	-8 513	101,1 %
Poistot ja arvonalentumiset	-233		-199	73,9%			
Tilikauden tulos	-6 786	80,6%	-6 069	73,2%	-8 420	-8 513	101,1 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-6 786	80,6%	-6 069	73,2%	-8 420	-8 513	101,1 %

Palveluysikkötarkastelu	* MTA = muutettu talousarvio		** TA = alkuperäinen talousarvio		Ennuste 2023	Ennuste / MTA*
	Kum. 9/2023	Tot.-% / MTA*	Kum. 9/2022	Tot.-% / TP 2022		
€1 000						
☐ Toimintatuotot	757	70,20%	947	74,85%	1 078	100,00%
☐ 1834 SIVISTYS -TOIMIALUE	757	70,20%	947	74,85%	1 078	100,00%
☐ 18345 KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAU	757	70,20%	947	74,85%	1 078	100,00%
☐ 183450 Kulttuuri	226	72,18%	281	81,61%	313	100,00%
1834500 Kirjasto	45	80,08%	64	58,41%	56	100,00%
1834520 Museo- ja kulttuuripalvelu	182	70,48%	218	92,32%	258	100,00%
☐ 183460 Vapaa-aika	531	69,39%	666	72,32%	765	100,00%
1834602 Liikuntapaikat ja ulkoilu	105	58,60%	134	38,63%	180	100,00%
1834610 Uimahalli- ja terveysliikun	420	73,08%	529	93,50%	574	100,00%
1834803 Alueellinen nuorisotyö ja	6	52,69%	3	36,75%	11	100,00%
☐ Toimintakulut	-7 309	76,95%	-6 817	73,39%	-9 499	100,98%
☐ 1834 SIVISTYS -TOIMIALUE	-7 309	76,95%	-6 817	73,39%	-9 499	100,98%
☐ 18345 KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAU	-7 309	76,95%	-6 817	73,39%	-9 499	100,98%
☐ 183450 Kulttuuri	-3 173	77,01%	-2 908	74,64%	-4 120	100,00%
1834500 Kirjasto	-1 685	76,80%	-1 580	74,19%	-2 194	100,00%
1834520 Museo- ja kulttuuripalvelu	-1 456	77,56%	-1 287	75,91%	-1 877	100,00%
1834550 IT-museo	-32	65,43%	-40	57,29%	-49	100,00%
☐ 183460 Vapaa-aika	-4 136	76,91%	-3 910	72,49%	-5 379	101,73%
1834602 Liikuntapaikat ja ulkoilu	-1 796	77,87%	-1 700	70,08%	-2 306	104,03%
1834610 Uimahalli- ja terveysliikun	-1 532	77,53%	-1 514	74,07%	-1 976	100,00%
1834803 Alueellinen nuorisotyö ja	-809	73,76%	-696	75,32%	-1 096	100,00%
Toimintakate	-6 552	77,82%	-5 870	73,16%	-8 420	101,10%
Vuosikate	-6 552	77,82%	-5 870	73,16%	-8 420	101,10%
⊕ Poistot ja arvonalentumiset	-233		-199	73,86%		
Tilikauden tulos	-6 786	80,59%	-6 069	73,18%	-8 420	101,10%
Tilikauden yli-/alijäämä	-6 786	80,59%	-6 069	73,18%	-8 420	101,10%

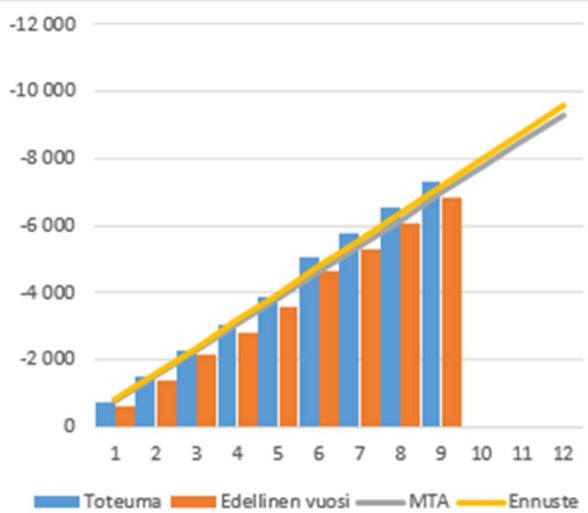
Toimintakatteen kuukausitoteumat
(vertailu edelliseen vuoteen, muutettuun
talousarvioon ja ennusteeseen) 1000€

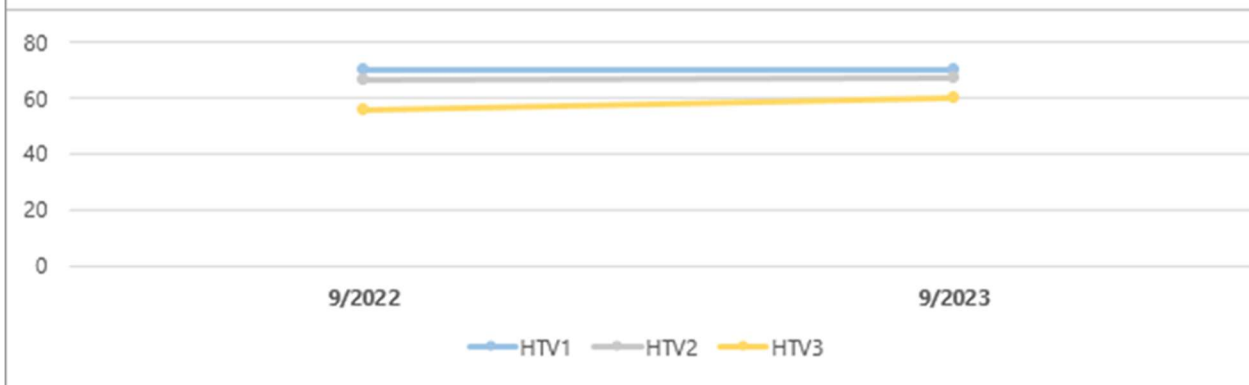
Toimintatuottojen kuukausitoteumat
(vertailu edelliseen vuoteen, muutettuun
talousarvioon ja ennusteeseen) 1000€

Toimintakulujen kuukausitoteumat
(vertailu edelliseen vuoteen, muutettuun
talousarvioon ja ennusteeseen) 1000€

Kumulatiiviset henkilötyövuodet (HTV1, HTV2 ja HTV3)

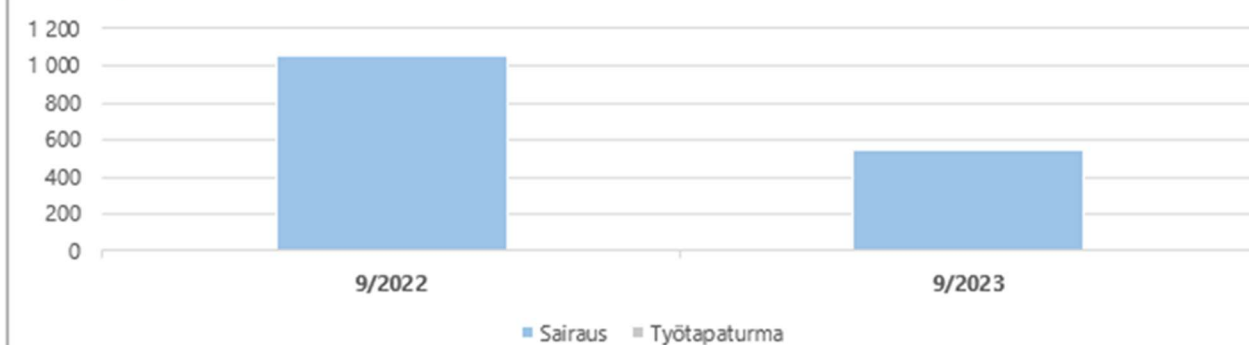
	9/2022	9/2023	Muutos	Muutos
HTV1	70,0	70,1	0,1	0,2 %
HTV2	66,6	67,0	0,4	0,5 %
HTV3	55,5	60,1	4,6	8,3 %

HTV1 = palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100)

HTV2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100)

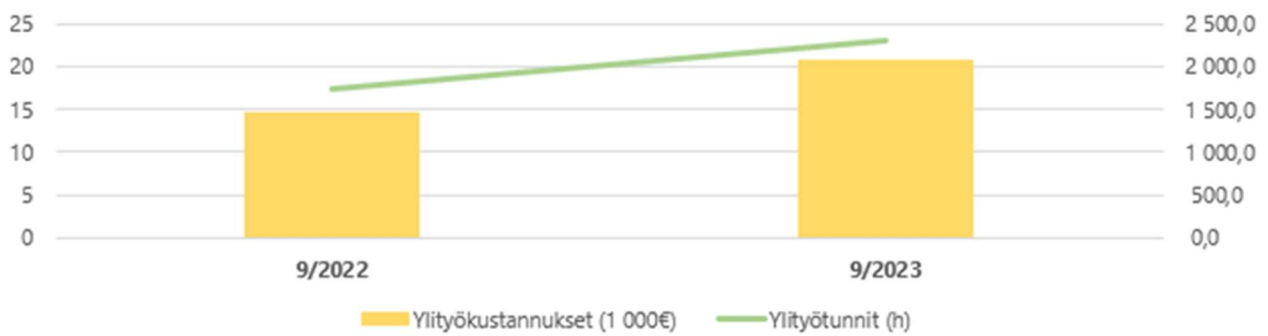
HTV3 = palveluksessaolopäivien (vähennetty kaikki poissaolot) lkm kalenteripäivinä / 365 * (osa-aika-%/100)

Kumulatiiviset terveysperusteiset (= sairaus ja työtapaturma) poissaolot kalenteripäivät

	9/2022	9/2023	Muutos	Muutos
Sairaus	1049	546	-503	-48,0 %
Työtapaturma		7	7	
Yhteensä	1049	553	-496	-47,3 %

Kumulatiiviset ylityökustannukset (1 000 €) ja -tunnit (h)

	9/2022	9/2023	Muutos	Muutos
Ylityökustannukset (1 000€)	14 507,1	20 702,0	6 194,9	42,7 %
Ylityötunnit (h)	1 746,0	2 302,0	556,0	31,8 %

Kumulatiiviset vakituisen henkilöstön päättyneet palvelussuhteet

	9/2022	9/2023	Vaiht.-%	Muutos
Vakit. päättyneet palvelussuhteet	5	6	7,4 %	20,0 %
- joista eläköityneet	0	0		
Vakituisen henkilöstön lukumäärä	74	81		9,5 %

Vaihtuvuus% = Vakituisten päättyneet palvelussuhteet / vakituisen henkilöstön lukumäärä

Olennaiset tapahtumat koko Sivistyksen toimialueella neljännesvuosikatsaus 09/2023

Varhaiskasvatuksen ja koulujen toiminnassa on koronavuosien jälkeen keskitytty yhteisöllisyyteen ja yhteistyöhön. Palveluiden käyttöaste on palautunut joko koronaa edeltävälle tasolle tai kasvanut. Kävijämäärät nuorisotyössä, kirjastoissa, museoissa, uimahallissa ja ulkoliikuntakohteissa ovat olleet hyviä. Varhaiskasvatuksessa paikkojen riittävyys on edelleen haasteena.

Sivistyksen toimintakulttuurin ja johtamisen vahvistamista sekä laadun ja arvioinnin kehittämistä on tehty yhdessä palvelualueiden kanssa toimialueen esihenkilöiden ja hallinnon yhteisissä kehittämissaamuissa. Yhdessä on työstetty toimintaympäristön analyysia, hallitusohjelman sivistyspalveluita koskevia osia, vuositavoitteita 2024. Sivistyksen kärkikunta -indikaattorit ovat valmistuneet kaikilla palvelualueilla.

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi olemme toimineet LANUPE-ryhmässä ja HYTE-ryhmässä. Olemme olleet mukana laatimassa hyvinvointialueen perhekeskuksen toimintasuunnitelmaa. Kouluterveyskyselyn 2023 kuntakohtaiset tulokset on julkaistu syys-lokakuun vaihteessa, ja niiden käsittely ajoittuu loppuvuoteen.

Lapsiystävällinen kunta -työssä alkukartoituksena syksyllä toteutetaan lasten ja nuorten kuuleminen ja kunnan lapsenoikeustilanteen itsearviointi. Lapsiystävällinen kunta -nettisivut on avattu ja työntekijöille suunnattu Kaiku-sivusto on käytössä.

Palveluverkkotyö on edennyt suunnitelmallisesti. Monio on avautunut elokuussa. Tuusulanjärven kampuksen työt etenevät suunnitellusti. Rykmentinpuiston kampuksen rakentaminen on käynnissä. Peltokaaren päiväkodin työt tontilla ovat alkaneet, ja etenevät aikataulussa. Riihikallion hankkeen rakentaminen etenee aikataulussa. Kesäkuussa Riihikallion koulussa purkutöiden yhteydessä syttyneessä tulipalossa vaurioitui 1960-luvulla käyttöön otetun kaksikerroksisen rakennusosan katto. Sammutusvesivaurioista kärsinyt Pajatalo saadaan takaisin koulun käyttöön lokakuussa. Lahelan kampuksen hankesuunnitelma on hyväksytty valtuustossa lokakuussa.

Kulttuurin ja varhaiskasvatuksen palveluverkon kehittämisestä on tehty päätökset syyskuun valtuustossa. Valtuusto päätöksellä Hyökkälään sijoitetaan taiteen ja kulttuurin työ- ja kokoelmatilat, ja kohteen hankesuunnittelu on käynnistetty. Etelä-Tuusulan varhaiskasvatuksen verkossa käytetään Rykmentinpuiston kampuksen päiväkotioptio, ja päiväkotitoimitus valmistuu samassa aikataulussa muun kampuksen kanssa.

Verkostotyössä Tuusulan kunta on toiminut aktiivisesti Keusoten ja sivistyksen verkostossa, OPPIVA-verkostossa, Keski-Uudenmaan kuntien kasvatus- ja koulutusverkostoissa sekä Kuntaliiton verkostoperuskouluhankkeessa. Kehittämiseen suunnatuista valtionavustuksista keskeisimpiä toteutuksia toimialueella ovat olleet

- XR-museon toteutuksen aloittaminen
- Varhaiskasvatuksen laadun, arvioinnin ja johtamisen kehittämisen jatkuminen sekä lasten tuen kehittäminen
- Tasa-arvoisten oppimisen mahdollisuuksien kehittäminen jatkuu varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa Covid-rahoituksella ja tasa-arvorahoituksella
- Oppimisen digitaalisten muotojen kehittäminen jatkuu Uudet lukutaidot -hankkeessa
- Oppilaiden maksuttoman kerho- ja harrastustoiminnan kehittämisen jatkaminen
- Urheilukeskuksen saama valtion avustus Monitoimihallin ja sen ympäristön kehittämiseen

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatukseen osallistuneiden lasten kasvun on ollut nousussa viimeisen kahden vuoden aikana. Varhaiskasvatuksen henkilöstömenoihin varattu määräraha on ollut riittämätön kattamaan kaikkien käyttöönotettujen vakanssien kuluja. Lisäksi sijaismäärärahoja on puuttunut vuoden 2023 talousarviossa. Varhaiskasvatuksen talousarviossa on ollut alibudjetoitua henkilöstökulujen osalta suhteessa kasvuun vuodesta 2021. Tämä lisää käyttömenoja loppuvuodelle 1 073 000 euroa.

Palveluissa oli syyskuun lopussa 1524 lasta, joka on 100 lasta enemmän kuin edeltävinä vuosina vastaavaan aikaan. Näistä alle 3-vuotiaiden lasten osuus on kasvanut sadalla lapsella. Tuusulalaisista 1-3-vuotiasta lapsista on 65% varhaiskasvatuspalveluissa, kun tähän asti luku on ollut selvästi alle 60%. Palvelun tarjontaa lisättiin elokuusta 2022 keväällä 2023 18 htv verran. Varhaiskasvatuksessa valmistaudutaan vuoden vaihteessa hakevien lasten vastaanottamiseen nykyisiin yksiköihin.

Palvelusetelipäiväkodeiksi hyväksyttiin kahdeksan päiväkotia keväällä ja palvelusetelien myöntäminen käynnistyi. Palvelusetelin käyttäjiä ollut arvioitua enemmän ja siihen varattu määräraha ylittyi. Palvelusetelin arvo (870€) korottuu kertoimella 1,52, alle 3-vuotiaiden osalta. Palveluseteliin myönnettävään arvoon vaikuttavat huoltajien tulot samalla tavalla kuin kunnallisessakin varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuksen palvelusetelin käyttäjiä on ollut arvioitua enemmän, tämä lisää käyttömenoja 420 000 euroa.

Päiväkodinjohtajien ja varajohtajien valmentavan johtamisen koulutus on saatu päätökseen syyskuussa. Varhaiskasvatuksen laatuun ja arviointiin liittyvä vuosikello on valmistunut.

Oppimisen palvelut

Koulutyön aloitti elokuussa n. 5100 oppilasta, josta 470 oli 1. vuosiluokan oppilaita.

Agenda2030 Tuusulan portaat on käytössä toista lukuvuotta ja ne on vastaanotettu kouluilla hyvin.

Johtamisjärjestelmän kehittämisessä on todettu sijaisten hankinnan olevan suuri johtamisen resurssiin vaikuttava asia. Ratkaisuna järjestelyvaraeriä ohjattiin apulaisrehtorijärjestelmän kehittämiseen sijaisjärjestelyjen osalta. Koulusihteeriresurssi on jaettu uudestaan elokuusta 2023 alkaen huomioiden uusi tehtävä sekä tulevat palveluverkon muutokset. Talousarviossa saadut uudet virat ja tehtävät on rekrytoitu. Ohjaajien kesäajan työjärjestelyjen prosessia on kehitetty. Erityisopetuksen uudet virat on rekrytoitu. Laaja-alaisen erityisopetuksen suhdeluku lukuvuonna 2023-24 oppilasta kohden on n. 109 oppilasta/erityisopettaja.

Koulujen kerho- ja harrastustoimintaa on tarjolla kaikille Tuusulan perusopetuksen 1.–9. luokkalaisille ja harrastuspaikkoja kevätlukukaudella yli 800. Kerhot lukuvuodelle 2023-24 on sovittu yhteistyökumppaneiden kanssa ja toiminta kouluilla aloitettu.

Tuusulan lukioon valittiin yhteensä 249 ensisijaista opiskelijaa (Hyrylä 162, Jokela 60, Kellokoski 27) aloituspaikkojen määrän ollessa 257 (Hyrylä 162, Jokela 60, Kellokoski 35). Ensimmäiset kokemukset Monion toimivuudesta ja yhteistyöstä ovat olleet positiivisia ja rohkaisevia.

Prokoulu -toiminta jatkuu kouluilla. Lukuvuoden 2023-2024 alkaessa kaikki Tuusulan perusopetuksen koulut ovat mukana Prokoulu -toiminnassa.

Kaikille yhteinen koulu -hanke päättyi helmikuussa 2023. Sitko- hankkeessa valmistui alueellisesti tuotetut

Koulupoissaolon puuttumisen mallin ja Kouluvalmentajan käsikirja.

Tuusulan Opisto ja Tuusulan kuvataidekoulu siirtyivät oppimisen palvelualueelta kulttuurin palvelualueelle 1.4.2023. Tavoitteena on lisätä yhteistyötä Tuusulan kunnan kulttuuritoimen kanssa entisestään säilyttäen ja entisestään tiivistäen yhteistyötä oppimisen palvelualueella. Siirtyminen Monioon on sujunut hyvin.

Talousarvion näkökulmasta valmistavan opetuksen ryhmien osalta rahoitusta vuoden 2023 budjetissa on kahdelle ryhmälle ja ryhmiä on ollut kevätlukukaudella kuusi. Kustannusvaikutukset ovat noin 90 000 € yhtä ryhmää kohden. Syksyllä 2023 valmistavassa opetuksessa jatkaa 4 ryhmää. Lisäryhmien tarvetta seurataan lukuvuoden alkaessa. Talousarviossa menolisäys on vuoden aikana arvioidusta 270 000 € suurempi, joihin kunta saa valmistavaan opetukseen valtionavustusta.

Vapaa-ajanpalvelut

Nuorisotilan vuokramenot, liikuntapaikkojen kunnossapitokustannukset ja palvelualueen henkilöstömenot lisäävät käyttömenoja 93 000 euroa. Ennaltaehkäisevän nuorisotyön ohjaajat kokevat, että nuorilla selkeä tarve keskusteluun aikuisen kanssa ja keskustelut aiheet ovat usein arkisia asioita. Tarve on myös konkreettiseen tukeen ja palveluohjaukseen.

Avustuksien ja kolmannen sektorin kokonaisuuden suunnittelu etenee ja tavoitteena ottaa perusteet käyttöön 2024 alusta lukien.

Tuusulanjärven talviliikunta keräsi taas valtavasti ulkoilijoita alueelle. Oheispalveluiden ja liikenteen sujuvuuden merkitys nousee tärkeäksi asiaksi suositussa matkailukohteessa. Luonnonjääkenttien ylläpito oli vaihtelevan sään vuoksi haastavaa. Latukausi kesti 13 viikkoa, ensilumen ladun kausi jatkui vielä huhtikuussa. Liikuntapaikkojen peruskunnostusta tehtiin mm. Mattilassa ja Lahelanrinteessä.

Uimahallin kävijämäärät ovat kasvaneet edellisvuodesta 20%.

Uimahallin märkätiloille ja rakenteisiin suunnitellaan tehdyn kuntokartoituksen pohjalta perusteellista korjausremonttia. Korjaus sulkee uimahallin normaalia pidemmäksi aikaa, arviovuosi toteutukselle on aikaisintaan 2024.

Monitoimihallin rakentamisesta on allekirjoitettu urakkasopimus. Rakentaminen alkaa syksyllä, kun rakennuslupa on saatu. Hanke muuttaa urheilukeskusta ja alueen palvelutoimintaa merkittävästi. Hallin ympäristö suunnitellaan ja toteutetaan hankkeen yhteydessä kunnan hankkeena (Urkka-aukio, P-alue ja lähiliikunta-alue).

Tuusulan kunta palkitsi Topi Raitasen parhaana urheilijana ja valitsi liikunnan ja urheilun tunnustuspalkinnon saajaksi Raimo Stenvallin.

Kulttuuri- ja museopalvelut sekä kirjastot

Kulttuuripalveluiden alkuvuosi on käynnistynyt vilkkaasti. Kävijämäärät kirjastoissa ja museoissa ovat olleet kasvavat ja valtaosa tapahtumista loppuunmyytyjä. Halosenniemen museo äänestettiin Suomen hurmaavimmaksi taiteilijakotimuseoksi. Halosenniemi suljettiin kahdeksi kuukaudeksi elokuun lopussa ateljeen ikkunan kunnostuksen vuoksi.

Vapaan sivistystyön palveluyksikkö siirtyi huhtikuun alussa kulttuurin palvelualueelle. Yhdistyminen

vahvistaa olemassa olevia yhteyksiä ja luo mahdollisuuksia uusien toimintojen kehittämiseen. Sille luo hyvät puitteet elokuussa avattu Lukio ja kulttuuritalo Monio, jossa syyslukukausi päästiin aloittamaan.

Tuusulan kirjasto siirtyi yhdessä muiden Kirkes-kirjastojen kanssa avoimen lähdekoodin Koha-kirjastojärjestelmän käyttäjiksi syyskuussa 2023. Käyttöönottoprojekti on edennyt suunnitelman mukaisesti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta tukee taiteen, kulttuurin ja kotiseututyön toimijoita avustuksilla. Avustuksia myönnettiin kahdessa erässä yhteensä 83:lle kulttuuri- ja taidealan toimijalle. Kulttuuritoiminnan tukemiseen oli varattu 125 000 euroa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta myönsi Vuoden tuusulalainen kirjoittaja 2023 -tunnustuspalkinnon Silja Sillanpäälle, joka on työskennellyt ansiokkaasti lastenkulttuurin hyväksi. Vuoden kulttuurimyönteinen 2023 tunnustuksen sai muusikko Hanni Autere.

Tuusula-päivän tapahtumat vetivät runsaslukuisen joukon Kellokosken kirkkopuistoon julistamaan Tuusulan 380-vuotispäivää. Tuusulan taiteiden yön tapahtumat keräsivät joukoittain väkeä Kotorannanpuiston lisäksi muihinkin tapahtumapaikkoihin ympäri kuntaa. Todellinen yleisöryntäys oli syyskuun lopussa Tuikkiva Tuusula -tapahtumassa. Urheilukeskuksessa ulkoilmaelokuvia esitettiin kahdessa näytöksessä 220 autolliselle ihmiselle. Kaukajärvenrannan puistossa tanssivia vesiä ihaili kymmeniä tuhansia ihmisiä.

Virtuaali-Tuusulan uudistettu versio julkaistiin helmikuussa. Tuusulan museo julkaisi Finna.fi-hakupalvelussa uutta aineistoa valokuva- ja arkistokokoelmistaan.

Alkuvuonna saatettiin loppuun Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle siirtyneissä rakennuksissa olevien Tuusulan museon taideteosten inventointi. Keväällä otettiin käyttöön Kaikukortti, jolla mahdollistetaan haastavassa taloudellisessa tilanteessa olevien henkilöiden mahdollisuus kokea ja harrastaa kulttuuria. Korttia jakavat sekä kunnan että Keusoten toimijat.

Palveluverkko

Palveluverkkosuunnitelman hankkeiden edistäminen on ollut yksi sivistyksen hallinnon keskeisistä tehtävistä alkuvuodesta 2023. Monio on avautunut elokuussa, ja talossa on ollut vilkasta toimintaa kaikilla käyttäjäryhmillä. Monion toimintakulttuuria luodaan edelleen aktiivisesti eri toimijoiden yhteistyössä.

Uudet kohteet Martta Wendelin ja Monio kiinnostavat vierailuryhmiä, ja vierailujen koordinoimiseksi on luotu vierailukonsepti.

Tuusulanjärven kampuksen rakentaminen etenee aikataulussa. Kalusteiden hankinta on edennyt tarjouspyynnön viimeistelyyn. Kampuksen toimintakulttuurin muutoksen tueksi on käynnistynyt henkilöstövalmennus.

Riihikallion hankkeessa rakentaminen alkoi huhtikuussa edeten aikataulussa. Kalustesuunnittelu on käynnissä ja kokonaisuutta valmistellaan yhteishankintana Rykmentinpuiston kampuksen kanssa.

Rykmentinpuiston kampuksen rakentaminen on käynnistynyt. Tarkempi käyttäjäsuunnittelu jatkuu. Kalustesuunnittelua edistetään kohti Riihikallionkampuksen kanssa tapahtuvaa yhteishankintaa.

Peltokaaren päiväkodin käyttäjäsuunnittelu on tehty ja työt tontilla on aloitettu. Hanke on aikataulussa. Kalustehankinta toteutetaan yhteishankintana Tuusulanjärven kampuksen kanssa.

Lahelan kampuksen hankesuunnitelma on valmistunut ja eteni päätöksentekoon syksyllä 2023. Hankesuunnitelma hyväksyttiin valtuustossa 9.10.2023.

Kulttuurin ja varhaiskasvatuksen palveluverkon kehittämistä on tehty päätökset syyskuun valtuustossa. Hyökkälään sijoitetaan taiteen ja kulttuurin työ- ja kokoelmatilat, ja hankesuunnittelu on käynnistetty. Etelä-Tuusulan varhaiskasvatuksen verkko kasvaa Rykmentinpuiston kampuksen päiväkotioption käytön myötä.

Palveluverkon laadun seuraamiseksi varhaiskasvatuksen ja oppimisen palvelualueiden henkilöstölle ja vuosiluokkien 2, 4, 6 ja 8 oppilaille toteutettiin maaliskuussa Tilat ja toimintakulttuuri –kysely, jonka tuloksia hyödynnetään yksiköiden kasvu- ja oppimisympäristöjen kehittämisessä.

Terveiden ja turvallisten oppimis- ja työympäristöjen varmistamiseksi sekä sisäilmaongelmien pienentämiseksi teemme aktiivisesti yhteistyötä Kasvun ja ympäristön toimialueen kanssa. Kohdekohtaiset työryhmät ovat kokoontuneet säännöllisesti. Kuntakohtainen työryhmä on kokoontunut maaliskuussa, kesäkuussa ja syyskuussa. Sovittujen sisäilmakorjausten toteuttaminen on osin myöhässä aikataulusta.

Hallinto ja kehittäminen

Sivistyksen toimintakulttuurin ja johtamisen vahvistamista sekä laadun ja arvioinnin kehittämistä on tehty yhdessä palvelualueiden kanssa toimialueen esihenkilöiden ja hallinnon yhteisissä kehittämismaissa. Yhdessä on työstetty toimintaympäristön analyysia, hallitusohjelman sivistyspalveluita koskevia osia, vuosittavoitteita 2024. Sivistyksen kärkikunta-kriteeristö on valmistunut kaikilla palvelualueilla.

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi olemme toimineet LANUPE-ryhmässä ja HYTE-ryhmässä. Olemme olleet mukana laatimassa hyvinvointialueen perhekeskuksen toimintasuunnitelmaa. Kouluterveyskyselyn 2023 kuntakohtaiset tulokset on julkaistu syys-lokakuun vaihteessa, ja niiden käsittely ajoittuu loppuvuoteen.

Lapsiystävällinen kunta -työssä alkukartoituksena syksyllä toteutetaan lasten ja nuorten kuuleminen ja kunnan lapsenoikeustilanteen itsearviointi. Nuorisovaltuusto laatii viestintäkampanjan loppuvuodesta 2023. Lapsiystävällinen kunta –nettisivut on avattu ja työntekijöille suunnattu Kaiku-sivusto on käytössä. Lasten oikeuksien viikolle marraskuulle on suunnitteilla monipuolista ohjelmaa.

OPPIVA-verkostossa Tuusulan kunta on osallistunut perusopetuksen uudistusta koskevan kannanoton laatimiseen. Kannanoton tarkoituksena on pyrkiä vaikuttamaan koulutuspolitiisiin linjauksiin Verkoston koulutukset ovat olleet varhaiskasvatuksen ja oppimisen palvelualueen henkilöstön hyödynnettävissä.

Tuusulan kunta osallistui näytteilleasettajana valtakunnallisille opetus- ja kasvatusalan Educa-messuille 27.–28.1.2023 Helsingin Messukeskuksessa. Osallistumisella edistimme Tuusulan vetovoimaisuutta kasvatus- ja koulutusalan kuntatyönantajana. Kuntaliiton Verkostoperuskoulu –hankkeessa edistämme Tuusulan ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja opetuksen jatkumoa. Selvitämme mahdollisuuksista lisätä ruotsin kielen oppimista suomenkielisessä perusopetuksessa. Sivistyksen hallinnosta ja varhaiskasvatuksen ja oppimisen palvelualueilta osallistuttiin syyskuussa valtakunnallisiin Hyvinvointiareena – ja Sivistyksen neuvottelupäivät -tapahtumiin.

Tuusulan kunta on mukana valtakunnallisessa Kansallisten dialogien ohjausryhmässä. Järjestimme Halosenniemessä 9.3. dialogin teemasta epävarmuudessa eläminen. Keskustelun kirjauksia hyödynnetään valtionhallinnossa, ja niistä on valmistunut julkaisu syyskuussa 2023. Dialogisuuden kehittämiseksi osallistuimme Ylen ja Erätauko-säätiön Hyvin sanottu -keskustelufestivaaleille 30.9.-1.10.2023.

Toimialueelta osallistui 7 hengen ryhmä maaliskuun lopussa Lontoossa Euroopan suurimmille opetusteknologian BETT-messuille yhteistyössä valtakunnallisen OPPIVA-verkoston kanssa. OPPIVA-verkoston Nordic BETT-tapahtumassa verkostoiduimme pohjoismaisten toimijoiden kanssa. Messuilla tutustuimme opetusteknologian uusimpaan tarjontaan ja osallistuimme koulutusalan luennoille.

Kehittämiseen suunnatuista valtionavustuksista keskeisimpiä alkuvuoden toteutuksia toimialueella ovat olleet

- XR-museon toteutuksen aloittaminen
- Varhaiskasvatuksen laadun, arvioinnin ja johtamisen kehittämisen jatkuminen sekä lasten tuen kehittäminen
- Tasa-arvoisten oppimisen mahdollisuuksien kehittäminen jatkuu varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa Covid-rahoituksella ja tasa-arvorahoituksella
- Oppimisen digitaalisten muotojen kehittäminen jatkuu Uudet lukutaidot -hankkeessa
- Oppilaiden maksuttoman kerho- ja harrastustoiminnan kehittämisen jatkaminen
- Urheilukeskuksen saama merkittävä valtion avustus Monitoimihallin ja sen ympäristön kehittämiseen

Kesäkuussa Riihikallion koulussa purkutöiden yhteydessä syttyneessä tulipalossa vaurioitui 1960-luvulla käyttöön otetun kaksikerroksisen rakennusosan katto. Sammutusvesivaurioista kärsinyt saadaan takaisin koulun käyttöön syysloman päättymiseen mennessä. Lukuvuoden 2023-24 koulutyö on jatkunut osassa Riihikallion koulun tiloja. Elo-lokakuussa koulutyölle varattiin tiloja Hyrylän koulukeskuksesta, Vanhankylän koulusta ja Rykmentipuiston kuvataidekoulusta. Syysloman jälkeen Vanhankylän koulusta ja Rykmentipuiston tiloista palataan takaisin Riihikallion kouluun. Ruokailu Riihikallion koululla hoidetaan keittiö-ruokalan väistötiloissa.

Ruokapalvelut

Alkuvuodelle ajoittui usean ammattiliiton järjestämiä lakkoja, joista erityisesti kaupanalan lakolla oli eniten vaikutuksia ruokapalveluiden kustannuksiin ja tarjontaan. Lakkoon varautuminen aiheutti ruokalistamuutoksia ja vararuokajärjestelmän käyttöönoton.

Toimintaympäristössä tapahtui kasvua, kun alkuvuodesta avautuivat Neitoperhon ja Rykmentintien päiväkodit. Kalliomaan koulu on muuttanut Järvenpäähän kesäkuun alussa. Ruokapalvelut aloittivat koululle ruokatoimitukset elokuussa.

Monion käyttöönottoprojekti on edistynyt kevään aikana loppuvaiheeseen. Monio keittiö ja kahvila asiakastiloineen on otettu käyttöön elokuussa 2023. Monion käynnistys onnistui hyvin, vain pieniä puutteita ja vikoja on havaittu.

Kesällä Tuusulan kunta järjesti puistoruokailua kaikissa kuntakeskuksissaan. Ruokapalvelut olivat vastuussa ruoan suunnittelusta, valmistamisesta ja toimittamisesta puistoruokailuun. Puistoruokailuihin osallistuttiin kesän aikana yli 8391 kertaa; kesäkuussa 4759 kertaa ja heinäkuussa 3632 kertaa. Ylituotannolta ei vältytty, sillä sitä oli aukiolopäivinä n. 70 annosta ja koko kesän osalta 2847 annosta.

Kesän kerhotoimintaa oli Riihikallion, Hyökkälän, Mikkolan, Kellokosken, Lepolan ja Vaunukankaan kouluilla. Kesäkerhoille tarjottiin lounaat sekä välipalat. Kerhoihin valmistettiin 2634 suoritetta kesäkuun aikana.

Taideleirejä järjestettiin kesäkuussa Notkopuistossa, Kellokosken koululla ja Kirkonkylällä. Taideleiriläisille tarjottiin yhteensä 216 suoritetta.

Toukokuussa tarjottiin koulujen retkillä oppilaille retkieväitä korvaamaan normaali koululounas. Retkieväitä tarjottiin 3302 oppilaalle eli 65 %:lle perusopetuksen asiakkaista. ‘

Riihikallion koulun tulipalo synnytti huomattavaa lisätyötä, kun kouluruokailun järjestelyjä alettiin suunnitella kesäkuun aikana. Riihikallion väistökeittiö ja asiakastila on otettu käyttöön elokuussa 2023.

Uuden tuotannonohjausjärjestelmän käyttöönotto ruokatuotteiden, erityisruokavalioiden sekä välitystavaroiden osalta on toiminnassa. Hävikkiosio otettiin käyttöön tammikuussa. Uuden Catering-tilaus osion kautta kahvitus- ja retkievästilaukset välittyvät keskuskeittiölle. Uudistus on muuttanut tilaus- ja sisäisen laskuttamisen prosesseja.

Maaliskuussa tuotantokeittiöllä vieraili kouluruokailuryhmäläisiä 9 koululta yhteensä yli 100 oppilasta. Tuotantokeittiön kierroksella tutustuttiin Tuusulan tapaan valmistaa kouluruokaa.

Ruokapalveluiden omavalvonta päivitettiin kevään aikana ja toukokuussa pidettiin koko henkilökunnalle koulutus aiheesta.

Investoinnit eivät ole edenneet suunnitellusti, koska Riihikallion tulipalosta aiheutuneiden väistötilojen suunnittelu ja toteutus ovat olleet etusijalla.

Kulttuuri

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Kulttuuri- ja museotoimenjohtaja Ulla Kinnunen

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt

Kirjasto

Kulttuuri- ja museopalvelut

Olennaiset tapahtumat palvelualueella tammi-syyskuussa 2023

Kulttuuripalveluiden alkuvuosi on käynnistynyt vilkkaasti. Kävijämäärät kirjastoissa ja museoissa ovat olleet kasvavat ja valtaosa tapahtumista loppuunmyytyjä. Halosenniemen museo äänestettiin Suomen hurmaavimmaksi taiteilijakotimuseoksi. Halosenniemi suljettiin kahdeksi kuukaudeksi elokuun lopussa ateljeen ikkunan kunnostuksen vuoksi.

Vapaa sivistystyön palveluyksikkö siirtyi huhtikuun alussa kulttuurin palvelualueelle. Yhdistyminen vahvistaa olemassa olevia yhteyksiä ja luo mahdollisuuksia uusien toimintojen kehittämiseen. Sille luo hyvät puitteet elokuussa avattu Lukio ja kulttuuritalo Monio, jossa syyslukukausi päästiin aloittamaan.

Tuusulan kirjasto siirtyi yhdessä muiden Kirkes-kirjastojen kanssa avoimen lähdekoodin Koha-kirjastojärjestelmän käyttäjiksi syyskuussa 2023. Käyttöönottoprojekti on edennyt suunnitelman mukaisesti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta tukee taiteen, kulttuurin ja kotiseututyön toimijoita avustuksilla. Avustuksia myönnettiin kahdessa erässä yhteensä 83:lle kulttuuri- ja taidealan toimijalle. Kulttuuritoiminnan tukemiseen oli varattu 125 000 euroa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta myönsi Vuoden tuusulalainen kirjoittaja 2023 -tunnustuspalkinnon Silja Sillanpäälle, joka on työskennellyt ansiokkaasti lastenkulttuurin hyväksi. Vuoden kulttuurimyönteinen 2023 tunnustuksen sai muusikko Hanni Autere.

Tuusula-päivän tapahtumat vetivät runsaslukuisen joukon Kellokosken kirkkopuistoon julistamaan Tuusulan 380-vuotispäivää. Tuusulan taiteiden yön tapahtumat keräsivät joukoittain väkeä Kotorannanpuiston lisäksi muihinkin tapahtumapaikkoihin ympäri kuntaa. Todellinen yleisöryntäys oli syyskuun lopussa Tuikkiva Tuusula -tapahtumassa. Urheilukeskuksessa ulkoilmaelokuvia esitettiin kahdessa näytöksessä 220 autolliselle ihmiselle. Kaukajärvenrannan puistossa tanssivia vesiä ihaili kymmeniä tuhansia ihmisiä.

Virtuaali-Tuusulan uudistettu versio julkaistiin helmikuussa. Tuusulan museo julkaisi Finna.fi-hakupalvelussa uutta aineistoa valokuva- ja arkistokokoelmistaan.

Alkuvuonna saatettiin loppuun Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle siirtyneissä rakennuksissa olevien Tuusulan museon taideteosten inventointi. Keväällä otettiin käyttöön Kaikukortti, jolla mahdollistetaan haastavassa taloudellisessa tilanteessa olevien henkilöiden mahdollisuus kokea ja harrastaa kulttuuria. Korttia jakavat sekä kunnan että Keusoten toimijat.

Kirjasto

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Kirjastotoimenjohtaja Annastiina Louhisalmi

Palveluyksikön olennaiset tapahtumat tammi-syyskuussa 2023

Kirkes-kirjastot siirtyivät avoimen lähdekoodin Koha-kirjastojärjestelmän käyttäjiksi syyskuussa 2023. Kaikki Kirkes-kirjastot olivat suljettuina 31.8. - 11.9.2023 kirjastojärjestelmän vaihdon vuoksi. Uuden järjestelmän käyttöönotto sujui suunnitelman mukaisesti. Kirjastojärjestelmän käyttöönottoprojektia vetää projektipäällikkö, jonka palkkakustannukset jaetaan Kirkes-kirjastojen kesken. Alkuvuodesta on myös teetetty Koha-kirjastojärjestelmän tietosuojavaikutusten arviointi.

Tuusulan kirjastojen vuosi on sujunut kävijöiden osalta erittäin vilkkaasti. Kävijämäärä on noussut 11 % edelliseen vuoteen verrattuna. Alkuvuosi oli hieman vilkkaampaa ja kävijämäärän nousua taittoi 10 päivän sulkuaika syyskuussa. Pääkirjastossa käy keskimäärin päivässä yli 1000 kävijää.

Kulttuurikasvatussuunnitelmia on toteutettu aktiivisesti ja lapsiryhmiä on vierailut runsaasti kirjastossa. Osana kulttuurikasvatussuunnitelmia järjestettiin mm. 5-luokkalaisille Luminaari-webinaari, jossa pohdittiin kestävä kehitystä ja ilmastonmuutoksen vaikutuksia lumileikkeihin. Luminaari sai jälleen paljon näkyvyyttä. Toisen asteen kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen aloitettiin kirjastoissa ja ensimmäiset Keudan ryhmät vierailivat pääkirjastossa. Kirjasto osallistui myös Tuusulan lukion Platonin akatemia -tapahtumaan Kirjailija kiipelijä -pakohuonepelillä. Yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa järjestetty Star Wars – tapahtuma keräsi suuren osallistujajoukon kirjastoihin.

Kirjastoauton nukketeatterikiertue päiväkodeille sai suuren suosion alkukesästä ja ajat varattiin loppuun saman tien. Kiertuetta jatkettiin loppukesästä. Kirjastoauto osallistui myös Rihan puistotapahtumaan sekä järjesti asiakaskyselyjen perusteella muutamia pop up -reittejä, joiden avulla kartoitettiin uusien pysäkkien paikkoja. Suositummat pop up -pysäkit otettiin mukaan syksyn uuteen reittisuunnitelmaan. Kirjasto on ollut mukana kesän puistoruokailuissa kirjastopyörällä.

Keväällä aloitettiin säännölliset opastetut ukrainalaisten kirjastovierailut yhteistyössä kotouttamisohjaajan kanssa. Opastuksia järjestettiin pääkirjastossa ja Jokelan kirjastossa.

Kirjaston demokratiatyön merkeissä keväällä järjestettiin pääkirjastossa eduskunta-vaalipaneeli 15.3., johon osallistuivat kuuden puolueen paikalliset eduskuntavaaliehdokkaat. Ulkopoliittisen instituutin johtaja Mika Aaltola vieraili Jokelan kirjastossa kertomassa kirjastaan ja työstään. Vierailu sai erittäin hyvän vastaanoton ja tämän kaltaisia asiantuntijavierailuja toivottiin lisää. Myös kirjaston Kohti eduskuntavaaleja – demokratiahanke käynnistyi uudestaan maaliskuussa, kun hankkeessa aloitti uusi hanketyöntekijä irtisanoutuneen tilalla. Hankkeessa järjestettiin muun muassa tuoreiden tuusulalaisten kansanedustajien vierailu pääkirjastossa sekä paikallispoliitikoiden ja kuntalaisten vapaamuotoisia tapaamisia mahdollistavia politiikan aamukahveja Jokelan ja Kellokosken kirjastossa. Demokratia-hankkeen toiminta jatkui syyskuussa kesätaun jälkeen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta myönsi Vuoden tuusulalainen kirjoittaja 2023 – tunnustuspalkinnon Silja Sillanpäälle, joka on työskennellyt ansiokkaasti lastenkulttuurin hyväksi. Palkinnonjakotilaisuus järjestettiin pääkirjastolla 18.3.2023.

Aluehallintovirasto myönsi kirjaston ja työllisyyspalveluiden yhteiselle Sana haltuun –hankkeelle 45 000 euron avustuksen. Hankkeeseen on palkattu projektikoordinaattori ja hanke on käynnistynyt elokuussa.

Kirjasto	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	Tot 30.6.
Lainat kpl	489 253	423 476	406 475	495 911	500 000	257 481
Käyntien määrä, fyysinen	321 412	229 942	185 933	290 840	300 000	170 186
Tapahtumat	264	181	154	252	200	166
Tapahtumien osallistujamäärä	7 790	5 660	3 618	4932	6 000	3005
Käyttäjäkoulutukset ja vinkkaukset	119	110	88	154	180	63
Käyttäjäkoulutuksien ja vinkkauksien osallistujamäärä	2 683	2 814	2 494	3500	3 000	1565

Museo- ja kulttuuripalvelut

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Kulttuuri- ja museotoimenjohtaja Ulla Kinnunen

Palveluyksikön olennaiset tapahtumat tammi-syyskuussa 2023

Vapaan sivistystyön palveluyksikkö siirtyi huhtikuun alussa kulttuurin palvelualueelle. Yhdistymisen tavoitteena on vahvistaa olemassa olevia yhteyksiä ja luoda mahdollisuuksia uusien toimintojen kehittämiseen. Sille syksyllä avattava kulttuuri- ja lukiotalo Monio luo hyvät puitteet. Kulttuurin palvelualueeseen kuuluvat Tuusulan Opisto ja siihen kuuluva lasten ja nuorten kuvataidekoulu sekä kirjasto, kulttuuri ja museo.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta tukee taiteen, kulttuurin ja kotiseututyön toimijoita avustuksilla. Avustuksia myönnettiin kahdessa erässä yhteensä 83:lle kulttuuri- ja taidealan toimijalle. Varsinainen haku oli tammikuun alussa. Tuusulan festivaaliyhdistys ry:n ilmoitettua, ettei se ota vastaan myönnettyä avustusta, haku avattiin uudelleen. Kulttuuritoiminnan tukemiseen oli varattu 125 000 euroa. Kulttuuri- ja taidetoimintaan suunnatulla tuella on tärkeä merkitys paikallisessa kulttuuritoiminnassa. Avustusten kautta lisätään yhteisöllisyyttä sekä laajennetaan ja monipuolistetaan paikallista tapahtuma- ja kulttuuritarjontaa.

Halosenniemen museo sai Museokortin erikoispalkinnon, kun yleisö äänesti sen Suomen hurmaavimmaksi taiteilijakotimuseoksi. Kesän kävijämäärä museoissa on ollut hyvä. Halosenniemi sulkeutui elokuun lopussa ateljeen ison ikkunan konservoinnin vuoksi,

Kulttuurikasvatus ja tapahtumat

Tuusulan kulttuurikasvatussuunnitelmien (Taika Kultsu ja Kultsu) mukaista ohjelmaa järjestettiin useammalle ikäluokalle. Ekaluokkalaiset vierailivat Klaavolan talossa *Kissa vieköön mitä historiaa* -oppitunneilla. Viidesluokkalaisten webinaari *Luminaari* edistää koululaisten yhteiskunnallista toimijuutta. Kuudesluokkalaisten kevään pajat keskittyivät julkiseen taiteeseen. Ryhmät tutustuivat Rykmentinpuiston taiteeseen ja tekivät sen jälkeen oman taideteoksen. Ysiuokkalaiset kokivat *Kuitenkin ketuttaa kaikki* -improvisaatioesityksen. Ysiluokkalaisille tarjottiin käyttöön Ysikorttia. Syksystä 2023 sen korvaa uusi Nuorisopassi-sovellus. Syksyllä alkoivat viidesluokkalaisten Kotiseuturetket ja kasiluokkalaisten teatteriesitykset.

Taika Kultsun nettisivut päivitettiin. Luodun viestintäsuunnitelman mukaan Kultsuista alettiin viestiä huoltajille eDaisyn ja Wilman kautta. Osana Taika Kultsua varhaiskasvatuksen henkilökunnalle järjestettiin taidemenetelmäkoulutuksena *Pienestä laulusta iso ilo* -koulutusta.

Lottamuseon osallistumisesta Taika Kultsuun, Kultsuun ja toisen asteen Kultsuun tehtiin kaksivuotinen yhteistyösopimus. Taika Kultsun ensimmäiset ryhmät testasivat Lottamuseon iltamat -pajaa ja söivät Lottakanttiinissa. Tuusulan toisen asteen kulttuurikasvatussuunnitelmaa hahmoteltiin kevätkaudella. Suunnitelmaa alettiin toteuttaa syksyllä.

Skidiviikkoa vietettiin perinteiseen tapaan maaliskuussa. Tapahtumia järjestettiin ympäri kuntaa. Kevään aikana jatkettiin toimivaa yhteistyötä Tuusulan kuvataidekoulun kanssa. Kuvataidekoulun oppilaat kävivät tutustumassa Halosenniemeen, jossa heillä oli räätälöity työpaja.

Taideleirit toteutettiin alkukesästä ja niihin osallistui 44 lasta. Jokelassa järjestetyn leirin aiheena oli sarjakuvat, Kellokoskella ympäristöseikkailu ja Etelä-Tuusulassa pakopelit.

Minä elän! -klubeja järjestettiin Halosenniemessä, jossa oli kolme loppuunmyytyä klubi-iltaa. Halosenniemen ja Erkkolan näyttelyihin liittyviä oheistapahtumia oli 11. Ohjelmassa oli luentoja, kuraattorikierroksia ja konsertteja.

Tuusula-päivän tapahtumat vetivät runsaslukuisen joukon Kellokosken kirkkopuistoon julistamaan Tuusulan 380-vuotispäivää. Tuusulan taiteiden yön tapahtumat vetivät väkeä Kotorannanpuiston lisäksi muihinkin tapahtumapaikkoihin ympäri kuntaa. Todellinen yleisöryntäys oli syyskuun lopussa Tuikkiva Tuusula -tapahtumassa. Urheilukeskuksessa ulkoilmaelokuvia esitettiin kahdessa näytöksessä 220 autolliselle ihmiselle. Kaukajärvenrannan puistossa tanssivia vesiä ihaili kymmeniä tuhansia ihmisiä.

Kulttuurituottajajohtaja Riikka Sipilän kehitti harjoittelutyönään kulttuurisen nuorisotyön toimintamallin. Malli on sovellettava ja muunneltava työkalu kaikille kulttuurista nuorisotyötä tekeville. Se koostuu kolmesta eri osasta, jotka vahvistavat nuoria kulttuurin kokijoina, tekijöinä ja asiantuntijoina. Toimintamallia pilotoitiin järjestämällä nuorisotiloissa räp-lyriikoihin painottuvia työpajoja, joissa nuoret tutustuivat räp-lyriikoiden teoriaan ja pääsivät itse tuottamaan ja äänittämään omia tekstejään. Lyriikkapajoihin osallistui 44 nuorta.

Museon vapaaehtoisilla oli kaksi talkoopäivää Halosenniemen puutarhassa. Myös yksittäisiä varhaiskasvatuksen ryhmiä sekä erityisryhmiä vieraili kevään aikana museokohteissa. Museon lainattavat materiaalit siirtyivät kirjaston kautta lainattavaksi.

Keväällä otettiin käyttöön Kaikukortti, jolla mahdollistetaan haastavassa taloudellisessa tilanteessa olevien henkilöiden mahdollisuus kokea ja harrastaa kulttuuria. Korttia jakavat kunnan toimijat (työllisyyspalvelut, maahanmuuttopalvelut ja nuorten aikuisen palvelut) ja Keusoten palvelut (ikäihmisten ja lapsiperheiden asiakasohjaukset, aikuissosiaalityö ja geriatrinen keskus). Kulttuurikohteina mukana ovat Tuusulan kulttuuripalveluiden pääsymaksulliset tapahtumat ja museot, Ilmatorjuntamuseo, Krapin paja puistokonserteilla, Lottamuseo, Jokelan tiilitehtaan keikat, Tuusulan Opisto ja Jokelan Kansalaisopisto.

Vuoden 2023 kesätaiteilijaksi valittiin 48 hakijan joukosta kuvataiteilija Matti Sampela. Sampela yhdistää töissään valokuvaa ja tekoälyä. Hänen projektissaan on kuvattu tuusulalaisia henkilöitä ja kerätty tietoja henkilöiden unelmista ja haaveista. Kuvat ja haaveet generoitiin tekoäly-sovellukseen unenomaiseksi muotokuvaksi, joista muodostettu videoteos oli nähtävissä kirjastoissa ja kunnan verkkosivuilla.

Palveluverkon taideohjelmaa toteutettiin suunnitelmien mukaan. Riskeinä toteuttamiselle ovat olleet urakan puolelta osoitetut lisätyöhinnat, jotka ovat vaikuttaneet myös taiteen laajuuteen tilauksissa. Ensimmäisinä alkavat valmistua Monion ja Tuusulanjärven kampuksen taiteet. Monion valotaidetyön sisältöä on hyväksytetty käyttäjillä ja Tuusulanjärven kampukselle Teija-Tuulia Aholan taiteen osat melumuriin ja julkisivuun ovat valmiina, odottamassa installointia. Viimeisimpänä kevään mittaan on rinnakkaisilla luonnoskilpailuilla saatu taiteilijavalinnat päätökseen Rykmentinpuiston kampuksella.

Näyttelyt

Suosittu näyttely *Soiva Halosenniemi* keräsi runsaasti yleisöä viimeisinä avoinnaoloviikkoina vuoden alussa. Maija Halosen syntymästä tuli tammikuun ensimmäinen päivä kuluneeksi 150 vuotta. Halosenniemen näyttelyssä *Myllykylän sinisilmäinen ja valkotukkainen - Maija Halonen 150 vuotta* oli esillä Pekka Halosen maalauksia pariskunnan yhteisen elämäntaipaleen varrelta sekä perhevalokuvia. *Odotettavissa vaihtelevaa säätä - naistaiteilijoita Pekka Halosen vieraana* avautui toukokuun alussa Halosenniemessä. Näyttelyn kuratoi meteorologi Seija Paasonen yhdessä Halosenniemen museon kanssa.

Taiteilijakoti Erkkolan näyttelyohjelmiston avasi tuusulalaisen muotoilijan Helena Tynellin tuotantoa esittelevä näyttely *Rakkaudesta lasiin - ja valoon*. Suosittu näyttely oli yhteistyö Suomen Lasimuseon kanssa.

Kesäkaudeksi Erkkolassa avautui näyttely *Laula tyttö - Aikamatka Erkkolaan*. Se kertoo runoilija ja kirjailija J.H. Erkon elämästä Tuusulassa maalaustaiteen, kuvituksen ja fiktiivisten tulkintojen kautta.

Kellokosken kartanolla avautui kesäksi näyttely *Pääääni* yhteistyössä Suomen moniääniset ry:n ja Ääniä kuulevat taiteilijat -kollektiivin kanssa. Näyttelyn taitelijoita yhdisti se, että he kaikki kuulevat ääniä. Näyttely mahdollisti psykiatristen sairauksien kohtaamisen ja käsittelyn turvallisessa ja myönteisessä ilmapiirissä.

Kuvittaja ja taidemaalari Martta Wendelinin syntymästä tulee kuluneeksi 130 vuotta tänä vuonna. Juhlavuoden näyttely avautui 5.3. Valamon luostarin näyttelytilassa Heinävedellä. *Martta Wendelin – Kultahiekkaa ihmisten poluille* -näyttely täydentää kuvaa taiteilijasta esittämällä hänen maalaustaiteensa parhaita teoksia kuvitustuotannon ohella. Näyttely on Martta Wendelin Seuran, Valamon luostarin sekä Tuusulan museon yhteistuotantoa.

Puolan kansallismuseossa oli esillä kaksi Pekka Halosen teosta Göteborgin taidemuseon koostamassa näyttelyssä *Solstice*. K.H.Renlundin museon näyttelyyn lainattiin Halosen maalaus Jääsken puvussa. Villa Gyllenbergin *Idän ihmeet* -näyttelyssä on esillä Rudolf Koivun kuvituksia. Valamossa on lainassa 42 Martta Wendelinin teosta kunnan kokoelmista.

Pekka Halosen taiteen kokoelma on täydentynyt muutamalla teoksella. Testamenttilahjoituksella saatiin teos Torpan tyttö vuodelta 1905 ja tallennuksella kaksi muuta Halosen teosta. Tuusulan kunta hankki syksyllä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan päätöksellä Pekka Halosen maalaaman asetelman yksityiskokoelmasta. Martta Wendelin seuran museolle tallettamaan kokoelmaan saatiin lahjoituksena Martta Wendelinin hieno pastellimaalaus *Saarelan mummu*. Myös Martta Wendeliiniin liittyvää arkistoaineistoa on saatu lahjoituksena. Martta Wendelin -julkaisu valmistuu syksyllä. Kirjan julkaisee syksyllä 2023 Docendo/ Bonnier.

Virtuaali-Tuusula -sivuston uudistettu versio julkaistiin helmikuussa. Sivuston käytettävyyttä ja sen toimivuutta eri mobiililaitteilla on parannettu, sisältöjä on päivitetty ja kuvia lisätty runsaasti. Tuusulan museo julkaisi Finna.fi-hakupalvelussa uutta aineistoa valokuva- ja arkistokokoelmistaan. Samalla aiemmin palvelusta löytyneet Pekka Halosen ja Martta Wendelinin teokset julkaistiin laajemmin tiedoin. Finnasta löytyy uusien lisäysten myötä yhteensä yli 3000 Tuusulan museon taideteosta, valokuvaa ja kirjettä. Samalla museo jakaa yli 1000 kuvatiedostoa vapaaseen käyttöön.

Kulttuuri- ja lukiotalo Monion avautumisen myötä avautuu myös Galleria Monio. Galleriassa esitellään sekä talon käyttäjien että tuusulalaisten taiteilijoiden teoksia. Gallerian kolmeen avoimeen näyttelyjaksoon oli avoin haku keväällä.

Museon henkilökunta piti useita luentoja, työpajoja ja esitelmiä eri puolilla kuntaa. Muualla kuin museotiloissa tapahtumia oli 17. Henkilökunta on myös antanut erilaisia lausuntoja sekä arkeologista konsultointia. Kokoelmista annettiin lainoja alkuvuonna 430 kappaletta, valtaosa niistä valokuvia.

Järvenpään ja Keravan museoiden sekä Lottamuseon ja Ainolan kanssa jatkettiin virtuaalimuseo hanketta, johon saatiin Opetus- ja kulttuuriministeriöltä miljoonan euron avustus. Kahden vuoden XR-museohankkeeseen on rekrytoitu hankepääällikkö, sisältötuottaja ja yhteisötuottaja. Hankkeelle on laadittu projektisuunnitelma ja saatuun rahoitukseen sopeutettu budjetti. Hankkeessa on vertailtu metaversumialustoja ja luotu testitila, kehitetty kokonaiskonseptia, tilaohjelmaa ja palveluita. Hanketta valmisteleva selvitystyö on julkaistu Tuusulan kunnan sivuilla.

Museo	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	Tot. 30.9.
Yleisö- ja opetuspalvelut, kävijät	9 753	5 837	5 800	9 482	6 000	3384
Yleisö- ja opetustapahtumat, tapahtumamäärä	351	194	171	533	200	139
Näyttelykävijämäärä museoissa	58 292	43 000	27 978	45 537	50 000	48 234

Yleinen kulttuuritoimi	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	Tot 30.9.
Tapahtumat ja projektit osallistujamäärä yhteensä (ei lastenkulttuuri)	15 765	6 638	10 545	15 289	13 000	6261
joista oma tuotanto	1 247	3 641	1 877		1 500	
joista verkostoyhteistyö	14 518	3 544	8 668		11 500	
Tapahtumien määrä			76	73	75	51
verkkotapahtumat, näyttökerrat		10329	2 414			
verkkotapahtumien määrä		5	14			
Lastenkulttuuritapahtumat, osallistujamäärä	6 482	1 428	897	4617	6 000	5403
joista oma tuotanto	3 937	1 428	897		5 000	
joista verkostoyhteistyö	2 545				1 000	
Lastenkulttuuritapahtumien määrä	127		24	102	100	34
verkkotapahtumat, näyttökerrat		8266	11 687			
verkkotapahtumien määrä		1	13			
KÄVIJÄT YHTEENSÄ	22 247	8 066	11 442	19 904	19 000	21 713

IT-museo

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Kulttuuri- ja museotoimenjohtaja Ulla Kinnunen

Palveluyksikön olennaiset tapahtumat

Museon toiminta on alkuvuonna toteutunut suunnitelmien mukaan. Tapahtumat ovat kiinnostaneet asiakkaita odotetusti.

Tuusulan opisto ja taiteen perusopetus

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Rehtori Timo Rusanen

1834468 Tuusulan opisto ja taiteen perusopetus	Toteuma 1-9/2023	Muutettu KS 2023	Toteuma-% MKS 2023	Toteuma 1-9/2022	Toteuma-% 1-9/2022/2022	Ennuste
TOIMINTATUOTOT	141 437,75	246 519	57,37%	146 425	54,20%	246 519
TOIMINTAKULUT	-855 897,84	-1 099 706	77,83%	-759 408	68,87%	-1 335 241
TOIMINTAKATE	-714 460,09	-853 187	83,74%	-612 984	73,64%	-1 088 722

Palveluyksikön olennaiset tapahtumat tammi-syyskuussa 2023

Tuusulan Opisto toteutti alkuvuonna viimeisen opetuskautensa väistötiloissa ja muutti Monioon syyskaudeksi 2023. Opetustarjonnan kehittämisen painopiste vuonna 2023 oli suunnattu jo syyskauteen Moniossa. Monion tilat viimeisteltiin kesän aikana käyttöömmeh mahdollisimman sopiviksi yhteistyössä talon rakentajien kanssa. Monion toiminta käynnistyi uusin opetusvälinein, väistötiloissa olleet tavarat lahjoitettiin kunnan kouluille, kansalaisopistoille, kuvataidekouluille sekä järjestöille niiden mielekkään jatkokäytön varmistamiseksi. Sten vältettiin varsin hyväkuntoisten opetusvälineiden joutuminen jätteeksi.

Monion uusissa tiloissa on aloitettu syyskaudella entisten suosikkikurssien lisäksi aivan uudenlaista opetusta, esimerkiksi kuvanveisto, kankaanvärjäys, stand-up ja elokuvanteko. Kurssitarjontamme pariin onkin tullut entisestään kasvanut opiskelijamäärää, esimerkiksi ensimmäisellä yleisluennollamme Moniossa oli satakunta kuulijaa. Uusista kursseista ja Monion opetuskokemuksista tullaan ottamaan vaikutteita myös Kellokosken opetuksen kehittämiseen. Opiston ja Kuvataidekoulun opetuksen opetustilojen käyttö Moniossa on sovitettu yhteen Monion naapurioppilaitostemme, Tuusulan lukion ja Keskisen Uudenmaan musiikkiopiston kanssa. Jatkossa yhteistä kurssitarjontaa lisätään.

Tuusulan Opisto jatkoi yhdessä naapuriopistojen kanssa tuntiopettajillemme suunnattua hanketta "Me polutamme", joka jatkuu aina vuoden 2024 loppuun. Se perehdyttää tuntiopettajiamme osaamisperusteisiin opintopistekursseihin.

Tuusulan Opiston ensimmäinen osaamisperusteisesti suunniteltu opintopistekurssi "Vapaaehtoistoiminnan perusteet" pidettiin helmi-maaliskuussa. Kurssin osallistujista kuusi halusi suorittaa sen opintopistekurssina ja sai kurssista suoritusmerkinnän. Heidän suorituksensa kirjataan Koski-tietokantaan, josta se on helposti esitettävissä esim. osaksi tutkintoa tai osoituksena vaikkapa työnantajalle osaamisesta. Opintopistekursseja toteutetaan myös syyskaudeklla ja niiden määrää lisätään tulevina kausina.

Kuvataidekoululla on toteutettu laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen perusopetusta. Valmistuneita töitä on ollut oppilasnäyttelyissä Kellokoskella ja Hyrylässä. Oppilaat tekivät taideretken Lahteen yhdessä Opiston taiteen opiskelijoiden kanssa tutustuen taiteen tekemiseen taitelijan työhuoneella ja taidenäyttelyihin.

Tuusulan Opisto ja Tuusulan kuvataidekoulu muutti oppimisen palvelualueelta kulttuurin palvelualueelle 1.4.2023. Muutoksen myötä on lisätty yhteistyötä Tuusulan kunnan kulttuuritoimen kanssa säilyttäen ja entisestään tiivistäen yhteistyötä myös oppimisen palvelualueella. Alkuvaiheessa yhteistyö näkyi konkreettisimmin Moniossa mm. Lukion ja kulttuuripalvelujen kanssa sekä lisäksi mm. paikallisyhteisöjen aktivoinnissa opiston yhteistyökumppaniksi ja voimavaraksi.

Vapaa-aika

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Vapaa-aikapalveluiden päällikkö Risto Kanerva

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt

Alueellinen nuorisotyö ja tapahtumapalvelut

Liikuntapaikat ja ulkoilupalvelut

Uimahalli ja terveysliikuntapalvelut

Olennaiset tapahtumat palvelualueella tammi-syyskuussa 2023

Nuorisotilan vuokramenot, liikuntapaikkojen kunnossapitokustannukset ja palvelualueen henkilöstömenot lisäävät käyttömenoja. Ennaltaehkäisevän nuorisotyön ohjaajat kokevat, että nuorilla selkeä tarve keskusteluun aikuisen kanssa ja keskustelut aiheet ovat usein arkisia asioita. Tarve on myös konkreettiseen tukeen ja palveluohjaukseen.

Avustuksien ja kolmannen sektorin kokonaisuuden suunnittelu etenee ja tavoitteena ottaa perusteet käyttöön 2024 alusta lukien.

Tuusulanjärven talviliikunta keräsi taas valtavasti ulkoilijoita alueelle. Oheispalveluiden ja liikenteen sujuvuuden merkitys nousee tärkeäksi asiaksi suositussa matkailukohteessa. Luonnonjääkenttien ylläpito oli vaihtelevan sään vuoksi haastavaa. Latukausi kesti 13 viikkoa, ensilumen ladun kausi jatkui vielä huhtikuussa. Liikuntapaikkojen peruskunnostusta tehtiin mm. Mattilassa ja Lahelanrinteessä.

Uimahallin kävijämäärät ovat kasvaneet edellisvuodesta 20%. Uimahallin märkätiloille ja rakenteisiin suunnitellaan tehdyn kuntokartoituksen pohjalta perusteellista korjausremonttia. Korjaus sulkee uimahallin normaalia pidemmäksi aikaa, arviovuosi toteutukselle on aikaisintaan 2024.

Monitoimihallin rakentamisesta on allekirjoitettu urakkasopimus. Rakentaminen alkaa syksyllä, kun rakennuslupa on saatu. Hanke muuttaa urheilukeskusta ja alueen palvelutoimintaa merkittävästi. Hallin ympäristö suunnitellaan ja toteutetaan hankkeen yhteydessä kunnan hankkeena (Urkka-aukio, P-alue ja lähiliikunta-alue).

Tuusulan kunta palkitsi Topi Raitasen parhaana urheilijana ja valitsi liikunnan ja urheilun tunnustuspalkinnon saajaksi Raimo Stenvallin

Liikuntapaikat ja ulkoilupalvelut

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Työnjohtaja Jaska Vilen

Palveluyksikön olennaiset tapahtumat tammi-syyskuussa 2023

Talvikauden jatkuva sään vaihtelu pakkasen ja lämpöasteiden välillä toi haasteen talviliikuntapaikkojen ylläpidolle, erityisesti ulkojäille. Ulkojääkenttien sekä Jokelan urheilukeskuksen kaukalon/kenttien jäädytykset aloitettiin loppuvuodesta -22. Kunnossapito kesti noin 10 viikkoa, kausi päättyi viikolla 9.

Tuusulanjärven monitoimiradan ylläpito aloitettiin joulukuussa jään kantavuuden mittauksilla. Kauden kestäessä rata saatiin lopulta yhdistettyä Järvenpään, yhteistyössä Järvenpään liikuntapalveluiden kanssa. Radan ylläpito loppui maaliskuun puolivälissä. Tulevalle kaudelle yhteistyötä kehitetään ja parannetaan tuusulanjärven ylläpitotiimin sekä Järvenpään liikuntapalveluiden kanssa. Työssä onnistuttiin hyvin. Tuusulanjärven ylläpitotiimi on panostanut kulloiseenkin sääolosuhteeseen sopivan kaluston hankintaan.

Hyrylän urheilukeskuksessa ensilumenteko aloitettiin marraskuun loppupuolella yhteistyössä Tuusulan Voima-Veikkojen kanssa. Luonnonlumilatuja saatiin valmiiksi joulukuun puolivälissä, kauden kestäessä noin 13 viikkoa. Luonnonlumilatujen ylläpito lopetettiin maaliskuun puolella välissä, lukuun ottamatta Sikokallion reittiä, joka suojaisuuden takia kestää muita latureittejä pidempään. Ensilumenladun sekä Sikokallion reitin ylläpito jatkui urheilukeskuksessa huhtikuun puolelle. Vaihtelevan sään sekä lumitilanteen johdosta lisälatujen ylläpito mm. pelloille ja päiväkotien läheisyyteen jäi vähäiseksi.

Jäähallikausi sujui häiriöttä. Hiihtolomaviikolla Tuusulan jäähalleissa järjestettiin yli 50 tuntia yleisöluisteluvuoroja. Jäähalliyhtiö vastaa jatkossa jäähallien toiminnasta, palvelusopimusta valmistellaan uusi tilanne huomioiden.

Talviajan ylläpidettävät tekonurmikentät olivat paria yksittäistä päivää lukuun ottamatta normaalikäytössä runsaista lumisateista huolimatta.

Alkukesän aikana Etelä-Tuusulassa sijaitseva Mattilan hiekkakentälle tehtiin korjaustöitä pintojen ja kasvillisuuden osalta sekä uusittiin paikalla oleva vesiposti. Vuosia käyttämättä ollut Lahelanrinteen hiekkakenttä kunnostettiin käyttökuntoon. Kentältä poistettiin runsaasti kasvillisuutta sekä vaihdettiin pintakerrokset sekä parannettiin kuivatusta.

Syksyn aikana kunnostustöitä tehdään vielä mm. Kellokosken Purulaakson kuntoralla. Reitin varrelta poistetaan kasvillisuutta, pintaa uusitaan, levennetään paikoin sekä parannetaan kuivatusta. Myös valaistus uusitaan koko reitin osalta.

Jalkapallo- ja yleisurheilukenttien vakiovuorot käynnistyivät touko-kesäkuun vaihteessa. Luonnonnurmikentille talven vaihtelevat säät aiheuttivat isoa vahinkoa, mutta kentät palautuivat hyvään kuntoon tiiviin huolto- ja kunnossapidon ansiosta. Luonnonnurmikenttien vakiovuorot lopuivat syyskuun lopussa jonka jälkeen kausi jatkuu vielä hajavuoroilla.

Uimarantakausi alkoi kesäkuun alussa huolto ja tarkistussukellusten jälkeen. Uimarantakausi sujui häiriöttä ja päättyi elokuun lopussa. Jokelassa sijaitsevalle uimarannalle tehtiin syvyysskartoitus. Kanadan vesiruton poistamiseksi uimarannan läheisyydestä järjestettiin talkoot kesäkuun aikana. Syyskuussa vesiruttoa poistettiin koneellisesti koko lammen alueelta.

Kellokosken uimarannalle alkutalvesta valmistuneen talviuintipaikan kausi sujui mukavasti. Palvelusta vastaa

Kellokosken Alun talviuintijaosto. Rusutjärven talviuintipaikka valittiin vuoden talviuintipaikaksi Suomessa. Alkusyöksen aikana alkaneet rakennustyöt uusille tuleville talviuintipaikoille Jokelan sekä Hyrylän urheilukeskuksen uimapaikoille jatkuvat ja saadaan valmiiksi lokakuun loppuun mennessä. Urheilukeskuksen lammen talviuintipaikan töiden ohessa siistittiin ja raivattiin lammen alue poistamalla kasvustoa lammen ympäriltä sekä lisäämällä rantahiekkaa uimaranta-alueelle. Lammelle asennettiin myös uimalaituri.

Kellokoskella sekä Jokelassa ylläpidettävät tennis- ja beachvolley-kentät kunnostettiin käyttökuntoon huhti-toukokuun vaihteessa. Jokelan tekonurmen peruskunnostushanke valmistui aikataulussa. Kenttä otettiin käyttöön heti hyväksytyin vastaanottotarkastuksen jälkeen.

Metsäpirtillä kevättalven aikana suoritettiin tilojen mm. sisäpintojen maalaukset sekä piha-alueiden huoltamista ja kunnossapitoa. Suunnitelmat ja tarjouspyyntö tilojen lukitusjärjestelmän uusimiseen sekä yhteensovittaminen tilanvaraus- ja hälytinjaerjestelmään on käynnissä. Suunnitteilla on myös Metsäpirtin tilojen sisään- ja uloskirjautumisen muuttaminen huollon ja siivouksen tehostamiseksi.

Liikuntapaikoilla alueiden kunnossapito ja huoltotyöt ovat lisääntyneet ja sen myötä myös kaluston huoltotarve. Tämä lisää ylläpidon kustannuksia päivittäin.

Uimahalli- ja terveystuokuntapalvelut

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Uimahallin esimies Pasi-Jussi Hyytinen

Palveluyksikön olennaiset tapahtumat tammi-syyskuussa 2023

Uimahallin kävijämäärä lisääntynyt edellisvuodesta. Syksyn aikana kävijämäärät ovat olleet jo lähes samalla tasolla kuin ennen koronaa.

Syksyllä 2022 tehdyn kuntoarvion perusteella uimahallilla joudutaan tekemään perusteellisempia korjaustöitä märkätiloissa, allastiloissa sekä myös rakenteissa. Tulevat korjaukset vaativat uimahallin pidempiaikaisen remontin. Suunnittelu on aloitettu syyskuussa 2023 ja remontin toteutukselle varataan määrärahaa vuodelle 2024.

Uimahallin kesähuolto tehtiin 23.6.-30.7. välisenä aikana. Uimahallin altaan tyhjennettiin ja pestiin, kiukaat ja liukumäki huollettiin ja alakerran käytävällä sijaitsevaan viemäriin tehtiin korjaustoimenpiteitä. Huollon aikana myös uimahallin hälytinjaerjestelmä uusittiin. Sulun aikana tehtiin myös pienempiä korjaustoimenpiteitä sekä hallin tilat siivottiin perusteellisesti. Allasteknisiin järjestelmiin tehtiin myös hieman laajempia korjaus- ja parannustoimenpiteitä. Myös IV-järjestelmiin tehtiin pieniä korjaus- ja säätötoimenpiteitä.

Kuntalaiset ovat asiakastytyväisyyskyselyn vastausten mukaan tyytyväisiä uimahallin palveluihin ja toimintaan. Kehittämiskohteita lähivuosille myös riittää. Kävijämäärät kuormittavat hallia ja ruuhka-aikoina allastiloissa ja myös kassa-alueella on ahtautta.

Asiakastytyväisyyskyselyssä virtuaalivesijumppa on osoittautunut suosituksi palveluksi ja se sai paljon positiivista palautetta. Vastaavanlaisia palveluita toivottiin tulevaisuudessa lisää. Tilojen ahtaus ja terapia-altaan suuri käyttöaste sekä eri käyttäjäryhmät aiheuttavat myös haasteita virtuaalivesijumppan käytössä, tämä ilmeni myös kyselyn vastauksissa.

Linja-autoterminaalien ja Rykmentinpuistoon johtavan tien rakentaminen alkoi keväällä. Uimahallin toimintaa

eniten haittaavat työt tehtiin heinäkuussa uimahallin ollessa suljettuna. Nykyiset parkkipaikat poistuivat käytöstä remontin alettua. Väliaikainen parkkialue on rakennettu vanhan parkkialueen pätyyn. Parkkialue valaistiin ja uimahallin edusta asfaltoitiin asiakkaiden vierailun sujuvoittamiseksi.

Hyvinvointivalmennus-hankkeen avulla käynnistettyä liikkumis- ja elintapaneuvontaa (hyvinvointivalmennus) jatketaan Tuusulan kuntaan juurtuneena palvelumuotona, terveystieteiden koordinaattorin toteuttamana. Yhteistyö liikkumislähetteen osalta jatkuu Keusoten ja työterveyshuollon kanssa.

Ryhmähyvinvointivalmennusta tullaan jatkossa tarjoamaan aikaisemmin kehitettyä mallia soveltaen perusopetuksen vuosiluokille 7-9. Perusopetusmallin toteutuksessa mukana myös alueellisen nuorisotyön toimijat. Yhteydenpitotoiminta aikaisempien ryhmien välillä jatkuu. Tavoitteena vastaisuudessa laajentaa verkostoja, ja huomioida tarjonnassamme myös lasten ja perheiden hyvinvointivalmennustarve, sekä mahdollistaa kohderyhmälle osallisuus toimintaamme.

Kevätkaudella liikuntaryhmät pyörivät normaalisti ja kävijämäärät ovat lisääntyneet pikkuhiljaa kohti korona-aikaa edeltäviä vuosia. Touko-kesäkuussa järjestettiin maksuttomia nurmikkojumppia. Kevätkaudella järjestettiin 61 säännöllistä liikuntaryhmää.

Kauden 2023-24 liikuntaryhmien suunnittelu alkoi helmikuussa tilojen varaamisella ja jatkui toukokuun loppuun asti, kun Tuusulan Opiston opas lähti painoon. Syksyn ilmoittautumiset hoidettiin yhteistyössä Opiston kanssa, kuten mainontakin. Ryhmät täyttyneet edellisvuosia paremmin ja ovat jo lähes samalla tasolla kuin ennen korona-aikaa. Ryhmäliikuntakausi alkoi elo-syyskuun vaihteessa.

Kesäuimakoulujen ryhmät julkaistiin maaliskuun aikana. Ilmoittautumiset alkoivat huhtikuun lopussa ja uimakoulut starttasivat toukokuun alussa ja jatkuivat kesäkuun puoleen väliin asti. Ryhmiä suunniteltiin 45 kpl joista 42 toteutui. Kesäuimakouluihin osallistui n. 400 lasta.

Tuusulalaisten lasten ja nuorten uimataito on valtakunnallisesti verrattaen hyvällä tasolla. Suomessa käytetään uimataidon määrittelyä Pohjoismaista uimataitomäärittelyä: Henkilö, joka pudottuaan syvään veteen niin, että pää käy veden alle ja päästyään uudelleen pinnalle, ui yhtäjaksoisesti 200 metriä, josta 50 selällään, on uimataitoinen. Uimataitomäärittelymukaan Tuusulan 5lk:n oppilaista 76% on uimataitoisia.

Uimahalli- ja terveystieteiden palvelut osallistuivat Tuusulan kunnan henkilöstölle suunnatun Unelmien Liikuntapäivän toteutukseen 10.5.2023. Ensi vuoden Unelmien Liikuntapäivän suunnittelut aloitettu. Tapahtuma järjestetään kunnan henkilöstölle 8.5.2024.

Alueellinen nuorisotyö ja tapahtumapalvelut

Palveluyksikkö

Vastuhenkilö: Alueellisen nuorisotyön päällikkö Piia Helin

Palveluyksikön olennaiset tapahtumat tammi-syyskuussa 2023

Alueellisessa nuorisotyössä vuosi on alkanut perustoimintojen ympärillä. Toiminnassa on keskitytty ennaltaehkäisevään työhön, erityisesti nuorisotilojen aukipitämiseen. Nuorilla selkeä tarve keskusteluun aikuisen kanssa ja keskustelut liikkuvat arkisista asioista tuen tarpeeseen ja palveluohjaukseen. Vaikka isoja ongelmia ei ole ollut, osassa Tuusulan alueita on ollut havaittavissa nuorilla levotonta käyttäytymistä ja nuorisoihmien esiin tulemistä muun muassa päihteidenkäytön ja ilkivallan sekä väkivallan osalta. Nopealla puuttumisella yhteistyössä eri toimijoiden kanssa on näihin reagoitu ja asianmukaisesti viety eteenpäin.

Yhteisöllinen nuorisotyö on yhteisöllisyyttä rakentavaa ryhmien kanssa tehtävää tavoitteellista kasvatus- ja

ohjaustyötä. Tavoitteena on pystyä tukemaan lapsen ja nuoren sosiaalisia suhteita sekä yksilöllisiä tarpeita. Yhteisöllisen nuorisotyön muotoja ovat:

- nuorisotilatyö
- osallistava työ
- jalkautuva nuorisotyö
- ryhmänohjaus
- koulunuorisotyö
- pelitoiminta

Hyrylän alueen Pop Up -nuorisotilan kävijämäärät ovat pysyneet tasaisesti samassa. Pop Up -tila suljettiin helmikuun lopulla. Siirryimme sulkemisen jälkeen maanantai-illoiksi Hyrylän kirjastolle sekä perjantait pidimme nuorille nuorteniltoja Aunelassa. Nuorille tämä oli iso asia ja puhututti paljon. Myös Mikkolan koululla on jatkettu kevätkauden tiistai iltaisin toimintaa 5-6 luokkalaisille. Toukokuussa siirsimme toimintaa enemmän ulkotiloihin ja pidimme ulkonuorkkia ja grillailimme nuorten kanssa. Kesäkuussa saimme aukaistua Hyrylän alueen uuden nuorisotilan kauppatielle. Kesäloman ajan nuoria kävi kivasti, mutta koulujen alettua toiminta hetkellisesti hiljeni ennen kuin taas viilenevät ilmat toivat nuoret takaisin tilalle. Riihikallion alueella alkuvuosi on lähtenyt rauhallisesti käyntiin. Salivuorot ovat olleet hyvin suosittuja ja nuoret ovat toivoneetkin toista salivuoroa. Nuorisotilalla illat ovat pääsääntöisesti olleet rauhallisia ja nuoria illoissa on 35-60 väliä. Kesällä taloillat olivat vähän rauhallisempia, mutta syksyllä taas koulujen alettua nuoret löysivät takaisin talolle. Lahelan Tertussa on ollut rauhallista. Nuorten kanssa käydään paljon yksilökeskusteluja ja nuoria osallistetaan muun muassa somen kautta vaikuttamaan talotoimintaan. Pyrimme mainostamaan tilatoimintaa alueellisesti myös alakouluissa ja muualla Lahelan seudulla, jotta toimintamme tavoittaisi alueen perheet. Toiminta on hyvin asiakaslähtöistä. Keväällä toiveena oli, että maanantai-illat olisivat auki myös yläkouluikäisille, vaikkakin erityishuomion saa 5-6 luokkalaiset. Syksyllä laajensimme 5-6 lk. toimintaa kaikille aukiolopäiville koska siitä on kysyntää Tertussa. Edellisen kauden kävijät ovat palanneet ja uusia nuoria on myös saapunut erityisesti Vaunukankaan 5-6 luokkalaiset ovat löytäneet nuorisotilan. Laajensimme myös Tertun omaa pelitoimintaa, hankkien nuorten toivomia ikärajoitettuja pelejä sekä elvytimme talon omistamia vanhemman sukupolven pelikonsoleita retro käyttöön. Nuoria on osallistettu toiminnan ideoimisessa ja tarkoitus olisi myös saada nuoret mukaan toteutukseen. Kesällä Jokelassa nuorisotalolla nuoret käyttäytyvät hyvin alkuvuoden levottomuuteen verraten. Nuorten kanssa on ollut mukava ja helppo järjestää erilaista toimintaa. Talolla on tehty paljon töitä sen eteen, että nuorilla olisi mahdollisimman turvallinen olo tulla nuorisotalolle. Keskusteluja nuorten kanssa käydään usein ihan ajankohtaisista asioista. Nuorelle pyritään antamaan hänen tarvitsemansa aika. Osalle se on pleikkarin peluu, osalle lautapelit tai ihan vain vapaata keskustelua. Kellokoskella taloillat ovat olleet rauhallisia. Erityisiä ilmiöitä ei ole noussut esiin taloilloissa. Nuorten oma aktiivisuus erilaisen toiminnan järjestämisessä taloiltoina on kesää kohden noussut. Tyttöjen illat yhteistyössä seurakunnan kanssa ovat olleet kevään ajan säännöllisiä ja tyttöjä on ollut vaihteleva määrä. Syyskaudella jatkoimme taas iltoja yhteistyössä seurakunnan kanssa. Tytöt ovat tykänneet, kun ovat saaneet olla keskenänsä nuorisotalolla ja tämän kautta olemme saaneet heitä myös mukaan syksyllä normaaleihin taloiltoihin.

Talven säistä ja nuorten vähäisen ulkona liikkumisen johdosta jalkautumisen sijaan on vastattu vanhempainyhdistyksen toiveeseen pitää nuorisotila auki perjantaisin Riihikallion alueella. Tämä on rauhoittanut koulun liikuntasalin ympärillä tapahtuvia häiriöitä niin ulkona kuin sisätiloissakin. Toimintaa järjestetään nuorisotiloilla nuoria osallistaen, minkä toivotaan houkuttelevan nuoria osallistumaan. Nuorilta pyydetään palautetta ja ehdotuksia talon ja alueen viihtyvyyden lisäämiseksi ja näin saisimme nuoret osaksi yhteisöä. Jokelan alueella haasteeksi on noussut kaveriporukoiden laaja ikähaarukka. Tämän vuoksi nuoret, jotka eivät pääse ikänsä puolesta nuorisotaloille, aiheuttavat haasteita nuorisotilan ulkopuolella. Alueilla tehdään huoltajien kanssa tiivistä yhteistyötä. On hyvä saada vanhemmille tietoa, missä heidän lapsensa liikkuu ja millaisia ilmiöitä nuorisohjaajat havainnoivat nuorten keskuudessa.

Xroc HQ -pelitalon kanssa on yhteistyössä järjestetty pelitoimintaa keskiviikkoisin. Tilassa on käytössä 10 pelikoneita, kahdet virtuaalilasit ja biljardipöytä. Nuoria käy toiminnassa vaihtelevasti, mutta useimmiten kaikki koneet ovat käytössä. Nuorten D&D-pöytäroolipelaamisen pienryhmätoimintaa on pidetty nuorisotalo Tertussa joka tiistai. Pienryhmän tavoitteina ovat olleet osallistaminen ja ryhmäytyminen. Myös sosiaalisten suhteiden vahvistaminen ja mielekkään toiminnan tuottaminen asiasta kiinnostuneille 13-18-vuotiaille nuorille on tärkeä osa toimintaa.

Kulttuuripalveluiden kanssa yhteistyössä järjestettiin kevään aikana lyriikkapajoja nuorisotiloissa nuorille, joita oli vetämässä räppäri Brädi. Lyriikkapajat huipentui Lammaskallion äänitysstudio vierailuun missä nuorilla oli mahdollisuus omista lyriikoista tehdä kappale.

Koulunuorisotyö on tärkeä osa Hyrylän koulukeskuksen toimintaa. Ruokavälitunnin aikana kohdataan nuoria, on visoja ja kisoja. Joka viikko noin 160 oppilasta osallistuu toimintaan. Tiistaisin koulunuorisotyötä tehdään Keudan oppilaitoksessa. Nuoriso-ohjaaja on tavattavissa ja tilanteen mukaan järjestetään pelejä ja muita aktiviteetteja. Koulun liikuntasali on myös käytössä ja opiskelijat pääsevät pelailemaan. Ohjaamon Etsivä nuorisotyöntekijä on myös välillä mukana ja toimintaa järjestetään yhdessä. Opiskelijoita mukana toiminnassa on viikoittain 10-30. Syksyllä on suunniteltu yhteistyötä koulunuorisotyön merkeissä myös Mikkolan koulun kanssa.

Riihikalliossa koulunuorisotyö on sujunut hyvin. Kasvatusohjaajan kanssa pidetään sisävälitunteja ylä- sekä ala-asteikäisille. Kasvatusohjaaja on myös ollut osallisena nuorten illoissa Kertsillä. Kuulumisia vaihdetaan kasvatusohjaajan kanssa lähes päivittäin. Tukaritoiminta on ollut aika vähäistä, joten sitä pyritään lisäämään. Vanhempia kutsutaan vierailemaan nuorisotilalla vanhempainilloissa. Kartoitamme lokakuun aikana kouluvalmentajan kanssa mahdolliset kohdennetun nuorisotyön tarpeet Riihikallion alueella. Torstaisin Hyökkälän koululla on hiljainen välitunti sosiaalisia tilanteita karttaville nuorille. On yksilökohtaamisia sekä entistäkin tiiviimpää yhteistyötä kouluhenkilökunnan ja kotien välillä. Koulun kanssa tehtävä yhteistyö on Jokelassa kehittynyt niin, että nuoriso-ohjaajat ovat olleet mukana koululla tapahtuvissa selvittelyissä, jotka koskevat nuorten välisiä ristiriitoja. Lisäksi nuoriso-ohjaajat ovat aktiivisesti mukana kehittämässä myös koulujen ja kotien välistä yhteistyötä. Vanhempainiltoihin ja koulujen järjestämissä tapahtumiin osallistutaan. Kellokoskella koululla käydään torstaisin ja jalkautumista tehdään koulun sisätiloissa ja kasvatusohjaajan apukäsinä välituntitoiminnassa. Koulussa myös opettajille tarjotaan mahdollisuuksia pyytää apua ja nuorten kanssa käydään kahdenkeskeisiä keskusteluja. Ryhmäytyksiä on kaikissa kouluissa pidetty keväällä sekä syksyllä ja jatkoryhmätytysten suunnittelu on käynnissä.

Keväällä Jokelan alueella koulutettiin yhteistyössä Aseman Lapset Ry:n kanssa vapaaehtoisia Tuusulalaisia huoltajia jalkautumaan yhteistyössä nuoriso-ohjaajien kanssa. Parisen kymmentä huoltajaa osallistui koulutukseen, joista kymmenkunta jäi vapaaehtoistoimintaan. Jalkautuessa nuoria on kohdattu päivästä riippuen eri määriä. Erityisesti Jokelassa ja Hyrylän alueella on ollut tarvetta sille. Kevään ja kesän aikana eri puolilla Tuusulaa on esiintynyt erilaisia nuorisoilmiöitä. Pahoinpitelyitä, varkauksia, omaisuuden tuhoamista sekä voimakasta alkoholinkäyttöä on esiintynyt nuorilla. Ikävä ilmiö Tuusulan alueella on roadman – kulttuurin ihannoimisen esiintyminen. Tätä olemme selvittelleet viranomaisten ja muiden yhteistyö tahojen kanssa ja osaltamme puuttuneet asiaan.

Kesällä järjestimme nuorille monipuolista kesätoimintaa. Oli erilaisia lajikokeiluja muun muassa BMX:sta ratsastukseen ja retkiä muun muassa Särkänniemestä Sipoonkorven kansallispuistoon sekä erilaisia tapahtumia nuorisotiloilla. Kaikkia nuorisotiloja pidimme auki kahtena iltana viikossa. Nuorilta saamamme palautteen mukaan he toivovat kesällä tilojen laajempaa aukioloa. Tuusula viikolla järjestimme Hyrylän urheilukeskuksella SummerParty tapahtuman nuorille. Tapahtuma keräsi lähes 200 nuorta paikalle osa tuli jopa isovanhempien kanssa. Tavoitteena olisi jatkaa tätä ja tehdä tästä jokavuotinen tapahtuma. Kesällä osallistuimme Jokelan, Kellokosken ja Mikkola koulun alueella toimivaan puistoruokailuun kerran viikossa

järjestämällä puistoruokailun ohien ohjeohjelmaa ajatuksena kohdata nuoria puistoruokailussa saamamme edellisen kesän palautteen perusteella. Tämä kuitenkin osoittautui turhaksi ja juurikaan emme nuoria tässä toiminnassa kohdanneet.

Yhteiskunnallisella nuorisotyöllä huolehditaan siitä, että resurssit, tarpeet sekä tavoitteet kohtaavat ja mahdollistavat osaltaan laadukkaan nuorisotyön. Se on hallinnollisella tasolla tehtävää työtä, jonka tavoitteena on parantaa lasten ja nuorten asemaa ja vaikuttamismahdollisuuksia yhteiskunnassa sekä toimiminen paikallisissa ja valtakunnallisissa verkostoissa. Työhön kuuluu myös palveluiden arviointia sekä kehittämistä. Yhteiskunnallisen nuorisotyön muotoja ovat:

- turvallisen toimintaympäristön luominen ja ylläpito
- palveluohjaus
- osallisuus ja vaikuttamiskasvatus
- nuorisovaltuusto

Tuusulan uuden nuorisovaltuuston järjestäytymisviikonloppu sisälsi koulutusta, perehdytystä ja järjestäytymiskokouksen. Yleiskokoukset pidetään kerran kuukaudessa. Tämän lisäksi nuorisovaltuuston hallitus, tapahtuma- ja markkinointityöryhmä, asiakirjatyöryhmä, sekä budjettityöryhmä on kokoustanut 1-2 kertaa kuussa. Jäsenet ovat osallistuneet myös lautakuntakokouksiin ja seminaareihin. Nuorisovaltuusto toimii aktiivisesti ja suunnitelmallisesti.

Nuorisovaltuuston toiminta aktivoi nuoria vahvasti vaikuttamis- ja osallisuustoimintaan kuntatasolla, sillä nuoret pääsevät mukaan myös vaikuttamaan ja päätöksentekoon. Nuorisovaltuusto suunnittelee käyntiä eduskuntatalolle syysksi. Nuva koulutettiin ja ryhmäytyi 7.5. Lahelan Tertussa. Samalla ohjaajat kävivät yksilölliset kehityskeskustelut jokaisen nuoren kanssa erikseen, jossa pohdittiin tavoitteita loppukaudeksi. Tuusulan uusi nuorisovaltuusto käynnisti toimintansa kesätaun jälkeen elokuun alussa. Nuva osallistui Hyrylän nuorisotilan avajaisiin 9.8, Tuusulan Taiteiden yöön 11.8 sekä Pride tapahtumaan 26.8. Kuuma-kuntien nuorisovaltuuston ohjaajat kokoustivat kerran tammikuussa ja kerran maaliskuu- sekä syyskuussa. Hyvinvointialueen nuva-ohjaajat kokoustivat myös kerran syyskuussa miettien tulevia yhteistyökuvioita.

Kellokosken alueella muutamia nuoria on ohjattu ohjaamon ja etsivän nuorisotyön piiriin, kun nuorilla on ollut tarve saada apua niin asunnon etsinnässä kuin Kela-asioissakin.

Kohdennettu nuorisotyö vastaa nuorten omiin, yksilöllisiin tarpeisiin. Se on yksilöllistä kasvatus-, ohjaus- ja neuvontatyötä, jonka tavoitteena on tukea lapsen ja nuoren yksilöllistä kasvua ja vastuunottoa, itsenäistymistä sekä osallisuutta. Tämä on tavoitteellista toimintaa, jossa elämäntaitotaidot ja sosiaalinen vahvistaminen ovat keskiössä. Kohdennetun nuorisotyön muotoja ovat:

- yksilökohtaukset
- räätälöidyt, yksilö- ja pienryhmätoiminta
- suunnitelmallinen yksilön tukeminen
- ankkuritoiminta

Kevätkaudella nuorilla on ollut mahdollisuus koulutautua pelinjohtajaksi ja kantaa vastuuta johtotehtävissä mm. D&D-pienryhmässä (Dungeon&Dragons). Toiminta on otettu vastaan hyvin. Tarinat ovat vaihtuneet fantasian maailmoista hylättyyn ylikasvaneeseen avaruusasemaan, jossa sankarit seikkailevat hengissä selviytyäkseen vaarallisessa avaruushyllyssä kylmän avaruuden armoilla. Nuorten palautteen perusteella tavoitteet ovat täyttyneet ja nuorten toiveista toimintaa on jatkettu kesällä sekä nyt syksyllä.

Hyrylän alueella alkuvuodesta on ollut sovittuja yksilötapaamisia ja samalla yksilökohtauksia. Ohjaamon kanssa tehdään yhteistyötä. Maaliskuussa on alkanut taas Hyrylän koulukeskuksen M-luokan pienryhmätoiminta, joka jatkui kevään ajan. M-luokalla on 7-9luokkalaisia, jotka tarvitsevat paljon tukea oppimisessa ja arjen haasteissa. Luokan opettajan ja avustajien kanssa suunnitellaan ohjelmaa, joka tukee

oppilaita. Toiminta todettu molemmin puolin erittäin tärkeäksi ja sitä suunnitellaan jatkettavaksi syksyllä. Riihikallion alueella kasvatusohjaajan kanssa ohjataan tyttöjen pienryhmää. Ryhmän tarkoituksena on ollut vahvistaa ja kehittää tyttöjen välistä vuorovaikutusta ja yhteistyötä. Kasvatusohjaaja kanssa vetämämme tyttöryhmä pääsi tavoitteeseensa ja sen myötä toiminnalle ei ole ollut loppu keväällä niinkään tarvetta. Jatkamme kuitenkin heidän tukenaan olemista ja olemme valppaina tilanteiden sattuessa.

Lahelan Tertun kokoaikainen työntekijä on kohdannut ja tukenut yksilöitä suunnitelmallisesti viikoittain. Koululla tapahtuva hiljainen välitunti on alkuvuoden ollut räätälöity pienryhmälle. Nuoriso-ohjaaja on ollut myös mukana tukemassa suunnitelmallisesti yksilöä olemalla aktiivisesti yhteistyössä koulun, sosiaalitoimen ja huoltajan kanssa.

Ohjaajien tehtävänä on luoda nuoriin luottamuksellinen yhteys. Tämä on ensiarvoisen tärkeää, jotta saadaan rakennettua yhteisöllinen, osallistava ja turvallinen ympäristö. Nuoret uskaltavat tulla kertomaan ohjaajille huolistaan ja luottavat ohjaajan tukeen ja apuun. Esimerkiksi Jokelassa on herännyt huoli väkivaltaisesta käytöksestä, nuorten pelosta liikkua ulkona, heidän ahdistuksestaan ja lisääntyneestä päihteiden käytöstä. Nämä ovat asioita, joista keskustellaan paljon nuorten kanssa niin ryhmässä kuin yksilökohtaamisissa.

Kellokoskella tavataan nuoria yksilökohtaamisissa. Toimintamuodon tavoitteena on, että nuorilla aina mahdollisuus tavata nuoriso-ohjaaja. Nuoret ovat kokeneet, että nuoriso-ohjaajalle on helppo puhua. Tuen tarpeessa olevat nuoret ovat saaneet suunnitelmallista ja tarpeen mukaista tukemista. Nuoria autetaan myös kesätyöpaikkojen haussa.

Ankkuritoiminta sai poliisin huhtikuussa ja pääsimme taas jatkamaan Ankkuritoimintaa 26.4. eteenpäin joka toinen viikko. Ankkuri jäi kesätauolle 6.6. ja jatkuu taas 9.8. Ankkurissa on kevään aikana ollut 12 nuorta. Ilmiöksi on noussut nuorten välinen henkinen ja fyysinen väkivalta, sekä näpistykset.

Koko työyhteisö kävi tammikuussa nuorisotyöhön räätälöidyn turvallisuuskoulutuksen (Securitas), jonka keskiössä oli liikkuva nuorisotyö ja asiakkaan kanssa samoissa tiloissa tapahtuva työ. Koulutus piti sisällään myös käytännön harjoittelua.

Helmikuussa henkilöstö koulutettiin Aseman Lapset Ry:n toimesta jalkautuvaan nuorisotyöhön. Osa nuorisotyöntekijöistä on osallistunut THL:n järjestämään ”väkivallan uhka ja lumo; nuoret, jengit ja väkivalta” ja osaamiskeskus Nuoskan järjestämän ”nivelevaihe alakoulusta yläkouluun” -koulutuksiin. Muita koulutuksia olivat mm. AVI:n järjestämä ”erityisherkan nuoren kohtaaminen” ja valtiovarainministeriön ”katkaistaan syrjäytymisen polku yhdessä”. Huhtikuussa osa nuoriso-ohjaajista osallistui valtakunnallisiin Nuori23 -päiviin Jyväskylässä. Toukokuussa oli koko vapaa-aikapalveluiden yhteiset koulutuspäivät. Syksyllä osa henkilökunnasta osallistui erilaisiin webinaareihin, joita muun muassa oli Yksinäisyys ja kiusaaminen, Kohtaa nuori kirjastossa sekä ei kaikelle väkivallalle.

Vapaa-aikapalvelut 2020-2023 Osavuosisikatsausten ennusteet ovat kursiivissa (päivittyä)	TP 2020	TP 2021	TP 2022	OVK 6/2023
VAPAA-AIKAPALVELUT JA YHDISTYSTOIMINNAN TUKI				
Nettomenot €/asukas	-109,30	-116,97	-110,75	
Toiminta-avustukset, seurat ja yhteisöt (kpl) erityisliikunta/liikunta/nuoriso	5/24/7	4/21/8	5/22/7	6/22/6
Maksetut avustukset (€/%)	90 000/100	93 998/101	90 000/100	90 000/100
Yhdistysten nuorisoliikunnan ohjaukset (kpl) *Laskentatapaa muutettu 2020	34 220*	25 147	25 108	26340
UIMAHALLI- JA TERVEYSLIIKUNTAPALVELUT				
Uimahallin aukiolopäivät/vuosi	251	236	293	325
Uimahallin kävijämäärät/vuosi	137 748	107 337	166 140	109 929
Alakoulujen uimakoulut (kpl)	134	132	142	72
Lasten kesäuimakoulut (kpl/osallistujat)	-/-	42/327	48/427	42/349
Ohjatun liikunnan ryhmät, syys/kevät	58/59	62/1	62/63	/61
Ohjatun liikunnan osallistujamäärä	12 014	10 498	15940	/9693
LIIKUNTAPAIKAT JA ULKOILUPALVELUT				
Jäähallin aukiolopäivät/vuosi ja käyttötunnit/vko	220/97	203/70	248/90	Siirtyi Oy:lle 1.1.2023
Jäähallin kävijämäärät (1-4, 8- 12) sis.koulut	13210/	6840/	17055/22740	Siirtyi Oy:lle 1.1.2023
Luonnonjääkentät/kauden pituus (viikot)	22/0	21/8	21/10	21/10
Ostopalveluna kunnossapidettävä latuverkko/toteutunut	42/0	42/42	42/42	42/40
Metsäpirtin käyttötunnit/käyttöaste päärakennus /kokonaiskäyttöaste	3372/34/22	2478/49/24	3733/69/54	1704/65/48
ALUEELLINEN NUORISOTYÖ JA TAPAHTUMAPALVELUT *				
Nuorisotilojen kävijämäärät	27635	9040	20633	10549
Kouluissa tehtävä nuorisotyö		5588	10997	4704
Tapahtumat, retket			1213	586 ***
Verkkonuorisotyö mm. pelitoiminta		3780	738	604
Jalkautuminen			708	465
Yksilöt ja ryhmät (pienryhmät, kerhot, kahdenkeskiset keskustelut)			2559	1646
Suunnitelmallisesti tavoitetut nuoret (mm. Ankkurinuoret ja tuetut yksilönuoret)			97	30
Aukiolotunnit (nuorisotilat)	4791 **	832	3579	1816
TEA -viisari Tuusula	2020	2021	2022	
Liikunta Tuusula/koko maa	86/72	86/72	81/72	Ei lukuja
Terveystiedon aktiivisuus kunta/koko maa	63/68	69/68	69/68	Ei lukuja

* Alueellisen nuorisotyön mittareita muokattu vuonna 2022

** Lukuun laskettu myös discord -aukiolo, johon siirryttiin, kun korona sulki nuorisotilat

*** Kesätoimintojen osa osallistujista puuttuu. Täydentyä elokuun lopulla.